

SUNA'NIN KIZLARI

2023

SUNA'NIN KIZLARI

2023 Faaliyet Raporu

Annem Suna Kır a, hayatı boyunca eleştirenlerden değil eleştirilenlerden olmayı, konuşanlardan değil iş yapanlardan olmayı tercih etti. Bir eğitim gönüllüsü olarak yalnızca benim değil, milyonlarca çocuğun annesi oldu.

İlham kaynağım olarak, bana verdiği en önemli öğüt hayallerimin peşinden gitmem oldu. Onun anısını yaşatmanın en anlamlı yolunun, tüm kız çocukların bu özgürlüğe sahip olabileceği bir ekosistem oluşturmaya katkı sunmak olduğuna inanıyorum.

Suna'nın Kızları bugün 31 sivil toplum kuruluşu ve  niversite oluşumunun katılımıyla, ortak bir hedef çevresinde dayanışmayı büyüterek, etkisini artırıyor. Kız ocuklar için, kız çocuklarla birlikte büyüyen bu dayanışmanın, nesiller arası bir kız kardeşlik bağını b y teceğine, toplulukların merkezden yerele yayılarak kız çocuklar için hayal ettiğimiz ekosistemin oluşacağına inanıyorum. Başta kız çocuklar olmak üzere tüm çocukların potansiyellerini hayata geçirebilmeleri için; duygusal ve bedensel olarak iyi halde olacakları, öğrenmeye kesintisiz devam edebilecekleri, eğlenmeye ve dinlenmeye vakit ayırabilecekleri, baskı altında kalmadan yaşayabilecekleri ve kendileriyle ilgili kararlarda söz sahibi olacakları bir dünyanın mümkün olduğunu biliyorum.

Bu raporda Suna'nın Kızları'nın 2023 yılında kolektif etki ile büyüttüğü çalışmaları bulacaksınız. Şubat ayında yaşadığımız ve ülkeyi derinden etkileyen depremler sonrasında, Suna'nın Kızları olarak  nceliğimizi afetten en çok etkilenen illerimizdeki kız çocukların iyi olma halini desteklemek olarak belirledik. Topluluk olmanın gücü ile, çok hızlı ve etkin bir Şekilde hareket ederek; 12-18 yaş çocukların esenliğine katkı sunmak için Kahramanmaraş/Pazarcık, Hatay/Antakya ve Adıyaman/Merkez'de 3 ocuk Yaşam Merkezi kurduk. Antakya'da açacağımız ikinci ocuk Yaşam Merkezimiz ve Şanlıurfa/Harran'da açacağımız ilk ocuk Yaşam Merkezimiz için  n hazırlıklarımızı tamamladık.

14-18 yaş aralığındaki İstanbullu ve Őanlıurfalı kız çocukların katılımı ile ilk Yaz Enstitümüzü gerçekleştirdik. Program kapsamında; kız çocukların güvenli öğrenme imkânlarıyla tanışmalarını, birbirlerine öğrenme yoldaşı olmalarını, karşılaştıkları sorunları bir arada çözmelerini ve güçlenmelerini destekleyecek beceriler kazanmalarını hedefledik.

Hem ocuk Yaşam Merkezlerimizde hem Yaz Enstitümüzde Kız ocuk  z m Topluluğumuz ve Kız ocuk Odaklı Tasarım Destek Topluluğumuzun geliştirdiği program ve yaklaşımları hayata geçirmeye başladık.

Mahalle odağında sosyal ortamların güvenli ve geliştirici olması için Şanlıurfa'nın 5 mahallesini içeren Çocukları Destekleyen Mahalleler Projesi'nde ihtiyaç tespiti çalışmalarımızı tamamladık ve Okul Temelli Çözüm Topluluğumuzun pilot çalışmalarını tamamladık.

Uygulayıcı ve politika yapıcıların ihtiyaçları için bilgi üretmeye, kız ve oğlan çocuklar arasındaki eşitliğin sağlanması için iletişim çalışmaları ve savunuculuk yapmaya, kız çocuklar için kız çocukların ihtiyacını merkeze alan bir yapının gelişmesine dair çalışmalar yürüttük ve yürütmeye devam ediyoruz. Bunların arasında Araştırma Destek Topluluğumuz tarafından geliştirilen Çocuk Odaklı Şehir haritasının birkaç yıl içerisinde karar alıcılar açısından çok önemli bir araç sağlayacağını düşünüyorum.

Annem Suna Kır a 'ın mirasını kız çocuklar için şiddetten uzak güvenli alanlar oluşturarak, akranlarıyla dayanışmalarını ve kendilerini gerçekleştirmelerini destekleyerek yaşatacağımızı biliyorum. Bu ortak amaç doğrultusunda akli, gönlü ve emeği ile Suna'nın Kızları'nı destekleyen, hayallerimize ve umutlarımıza ortak olan tüm paydaşlarımıza içten teşekkür ediyorum.

Sevgi ve saygılarımla,

İpek Kır a 

Suna Kıraç Mirası

Suna Kıraç, güçlü vizyonu, çalışkanlığı, disiplini, inandığı değerleri sonuna kadar savunması ve problemlerin can damarına inmeyi başarmasıyla yalnızca iş dünyasına değil, eğitim ve sivil toplum alanına da güçlü bir miras bıraktı.

“Ömrümden uzun ideallerim var” derken de hayalini kurduğu geleceği hayata geçirmek için gönüllü, aynı hayalleri paylaşan binlerce kişi olduğunun farkındaydı. Çözümün bir kişi veya bir kurumda olmadığını; asıl meselenin birlikte bir ekosistem kurmak olduğunu onun girişimlerinden öğrendik.

Bir ömürle, ülkemizin en önemli eğitim kurumlarının ve sivil toplum kuruluşlarının temellerinin atılmasına olanak sağladı. Vehbi Koç Vakfı’nın, Koç Okulu’nun, Koç Üniversitesi’nin, Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı’nın, Suna ve İnan Kıraç Vakfı’nın kuruluşuna liderlik etti.

Suna’nın kızları, yolculuğuna Suna Kıraç’ın mirasını yaşatmak ve çocuklar için kurduğu hayallerin gerçekleşmesine katkıda bulunmak üzere başladı. Tüm çocukların duygusal ve bedensel açıdan güvende olacağı, okuldan ve oyundan geri kalmayacağı, hayatlarıyla ilgili kararlarda söz sahibi olacağı, hayallerini gerçekleştirme yolunda destekleneceği parlak ufuklar için çalışıyor.

“

Planlarımızı önümüzdeki yoğun sise göre değil, ilerideki parlak ufuklara göre yapıyoruz. ”

Suna Kiraç

Kısaca, Suna'nın Kızları

Suna'nın Kızları, Suna Kırac'ın eğitim alanındaki çabalarını, değerlerini, hedeflerini ve vizyonunu yaşatmak ve ileriye taşımak amacıyla Suna ve İnan Kırac Vakfı çatısı altında kızı İpek Kırac tarafından 2021 yılında kuruldu.

Gelişimlerini destekleyebilecek hizmetlerden yoksun büyüyen 0-18 yaş arası kız çocukların ihtiyaçlarına odaklanan Suna'nın Kızları, kız çocukların duygusal ve bedensel olarak iyi halde olmaları, öğrenmeye kesintisiz devam edebilmeleri, eğlenmeye ve dinlenmeye vakit ayırabilmeleri, baskı altında kalmadan yaşayabilmeleri ve kendileriyle ilgili kararları verebilmeleri için çalışıyor.

Bu amaçlara erişebilmek için kız çocukların gelişim ihtiyaçlarını karşılayan öğrenme imkanlarına erişmelerini ve bu süreci en çok kazanımla tamamlamalarını sağlayacak ekosistemin oluşturulmasına katkıda bulunmayı amaçlayan Suna'nın Kızları, sistemsel değişim için Çözüm ve Destek Toplulukları oluşturuyor. Bugüne kadar 31 sivil toplum ve üniversite oluşumunu bir araya getiren Suna'nın Kızları, 2023 yılında bu topluluklar tarafından geliştirilen modellerin ve programların pilotlanması ve ölçeklenmesi için saha çalışmalarına ağırlık verdi. Suna'nın Kızları, Şanlıurfa Valiliği ile işbirliği kapsamında Yaz Enstitüsü Programı'nı ve Çocukları Destekleyen Mahalleler Projesi'ni hayata geçirirken, 6 Şubat depremlerinin ardından Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile işbirliği kapsamında Adıyaman, Hatay ve Kahramanmaraş'ta 3 Çocuk Yaşam Merkezi kurdu; Hatay ve Şanlıurfa'da 2024 başında faaliyete geçecek 2 Çocuk Yaşam Merkezi'nin ise hazırlıklarını tamamladı.

2023 Yılında Suna'nın Kızları

Çözüm ve Destek Topluluklarındaki 31 sivil toplum ve üniversite oluşumu ile kolektif etki odağında uygulamalarına hız veren Suna'nın Kızları'nın 2023 yılında bu sahalarda gerçekleştirdiği çalışmalar aşağıdaki şekilde özetlenebilir:

Kız çocukların öz yeterliliğe ve öz farkındalığa sahip olmaları, haklarını bilmeleri ve kendileriyle ilgili kararlara katılmaları için Birlikte Programı, Esenlik Programı, Hareketle Güçlenme Programı, Hayat Dolu Buluşmalar Programı, Pozitif Ergen Gelişimi Müdahale Programı ve Kız Çocuk Danışma Kurulu'nun Çocuk Yaşam Merkezleri ve Yaz Enstitüsü başta olmak üzere farklı sahalarda uygulamalar gerçekleştirildi. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile işbirliği kapsamında, deprem bölgesinde çalışan personele yönelik Esenlik ve PERGEL-T programlarının eğitici eğitimleri düzenlendi.

Toplum temelli sosyal hizmet modellerinin geliştirilmesi, merkezi ve yerel hizmetlerde kız çocuk odaklı yaklaşımın güçlenmesi için "topluluk merkezi" modeli ve "kız çocuk odaklı programlama" yaklaşımı doğrultusunda uygulamalara öncelik verildi. Topluluk merkezi modeli depremlerin ardından Çocuk Yaşam Merkezlerine uyarlanırken, kız çocuk odaklı yaklaşımın tüm faaliyetlerde gözetilmesi için rehber ve içerik çalışmaları yapıldı. 2023 yılı boyunca Kahramanmaraş, Hatay ve Adıyaman illerinde bulunan Çocuk Yaşam Merkezlerine 152 kız ve 102 oğlan çocuk kayıtlı şekilde devam etti. Merkezler ayda ortalama 260 kez kullanılırken, Çocuk Yaşam Merkezlerinde 2023 yılında çocuklar için toplam 66 atölye düzenlendi. Merkezlerin çevresindeki faaliyetlerle 761 çocuk ve 148 ebeveyne erişildi.

Mahalle odağında sosyal ortamların güvenli ve geliştirici olması için Şanlıurfa'nın 5 mahallesini içeren Çocukları Destekleyen Mahalleler Projesi'nde ihtiyaç tespiti çalışmaları tamamlandı; topluluk modelinin bileşenleri üzerine çalışıldı. Eğitim ortamlarının güçlenmesi için Çocukları Destekleyen Mahalleler Projesi kapsamında öğretmenlere yönelik Sosyal Duygusal Öğrenme (SDÖ) Programı ve Koruyucu-Önleyici Destek Programı pilotlandı. Okul temelli çocuk koruma sistemini güçlendirmek ve istismara karşı koruyucu ve önleyici bir yaklaşımla Şanlıurfa için özel olarak okul temelli bir standart operasyon prosedürü oluşturuldu.

Uygulayıcı ve politika yapıcıların bilgi ihtiyaçlarının karşılanması ve kız çocuklara yönelik hizmet eksikliklerinin ve risk altındaki alanların ortaya çıkarılması için pilot bir uygulama olarak İstanbul'un eğitim odağında ekosistem haritalaması yapıldı. 6 Şubat depremlerinin ardından özelde kız çocukların ve genelde çocukların durumuna dair araştırmalar gerçekleştirildi ve raporlandı.

Kamuoyunun kız ve oğlan çocuklar arasında eşitliği ve çocuk odaklı tutumları ve davranışları desteklemesi için iletişim ve kampanya çalışmalarına başlandı. Toplumda mevcut çocuk algısına yönelik uzmanlarla yuvarlak masa toplantıları düzenlendi. Kurum ve kuruluşların iletişimlerini çocuk haklarına saygılı ve hakları destekleyici bir yaklaşımla yürütmesini sağlamak üzere Çocuk Odaklı İletişim Rehberi hazırlandı. Kız çocukların gözünden gündelik hayatı aktarmak üzere hazırlanan Konuşan Fotoğraf Sergisi Pera Müzesi'nde sergilendi.

Suna'nın Kızları Topluluk çalışmaları ve depremlerin ardından yerel paydaşlara verilen destekler kapsamında, 2023 yılında Suna ve İnan Kıraç Vakfı tarafından, sivil toplum kuruluşları ve üniversitelere 3.010.121 TL tutarında bağış yapıldı. Vakfın Suna'nın Kızları bütçesi 2023 yılında 43.668.510 TL olarak gerçekleşirken, Vakfın Suna'nın Kızları kapsamında aldığı aynı ve nakdi bağış toplamı ise 30.285.821 TL olarak gerçekleşti. Bağışların tamamı kız çocuk odaklı programlama yaklaşımının geliştirilmesi ve Çocuk Yaşam Merkezleri, Yaz Enstitüsü, Çocukları Destekleyen Mahalleler sahalarının kurulması ve operasyonel hale getirilmesi için kullanıldı.

MART - NİSAN 23

9-11 Mart: Deprem bölgesine ihtiyaç tespiti için saha ziyareti gerçekleştirildi.

14-17 Mart: Esenlik Programı Eğitici Eğitimi düzenlendi.

19 Nisan: Deprem Bölgesine Kız Çocuk Odaklı Bakış Raporu yayınlandı.

27 Nisan: İlk Çocuk Yaşam Merkezi Kahramanmaraş-Pazarcık'a yerleştirildi.

TEMMUZ- AĞUSTOS 23

16-27 Temmuz: Yaz Enstitüsü İstanbul Etabı gerçekleştirildi.

OCAK - ŞUBAT 23

MAYIS - HAZİRAN 23

MART - NİSAN 23

TEMMUZ - AĞUSTOS 23

OCAK - ŞUBAT 23

19 Ocak: Urfa Standart Operasyon Prosedürü oluşturma toplantısı yapıldı.

10 Şubat: Afet Sonrası Kız Çocuk Odaklı Programlama Ad Hoc Çalışma Grubu kuruldu.

3 Şubat: Koordinasyon Kurulu Yıllık Strateji Değerlendirme Toplantısı gerçekleşti

MAYIS - HAZİRAN 23

24 Mayıs: Okul Odaklı Çözüm Topluluğu SDÖ çalışma grubu Urfa pilot eğitimi yapıldı.

31 Mayıs: Hatay - Güzelburç Çocuk Yaşam Merkezi kuruldu.

2 Haziran: Koruyucu Önleyici Okul Destek Programı Urfa pilot eğitimi yapıldı.

8-15 Haziran: İlk Yaz Enstitüsü Urfa'da başladı.

9 Haziran: Hareketle Güçlenme Programı eğitici eğitimi yapıldı.

23 Haziran: Topluluk Değerlendirme Buluşması gerçekleştirildi.

EKİM 23

16-26 Ekim: ÇYM Ekipleri Oryantasyon Programı ve Eğitici Eğitimleri gerçekleştirildi.

ARALIK 23

6 Aralık: Urfa Standart Operasyon Prosedürü Revizyon Toplantısı gerçekleştirildi.

12 Aralık: Adıyaman-Altınşehir Çocuk Yaşam Merkezi kuruldu.

11-14 Kasım: Koruyucu Önleyici Okul Destek Programı Eğitici Eğitimi düzenlendi.

16-17 Aralık: Yaz Okulu Urfa Gönüllüler Buluşması gerçekleştirildi.

EYLÜL 23

KASIM 23

EKİM 23

ARALIK 23

EYLÜL 23

- 4-5 Eylül:** Kız Çocuk Danışma Ekibi Buluşması yapıldı.
- 11-15 Eylül:** ASHB Personeli ile Esenlik Programı Online Eğitici Eğitimi yapıldı.

14 Eylül: 2. Yıl Dönümümüz.

26 Eylül: UNICEF ile işbirliği protokolü imzalandı.

26-30 Eylül: Kız Çocuk Çözüm Topluluğu Hayat Dolu Buluşmalar Eğitici Eğitimini düzenledi.

27 Eylül: Koordinasyon Kurulu strateji değerlendirme toplantısı gerçekleştirildi.

KASIM 23

3 Kasım: Kız Çocuk Odaklı Tasarım Konferansı düzenlendi.

9 Kasım: EMpower Yıllık Bağışçılar Yemeği'nde Suna'nın Kızları konuk oldu.

Suna'nın Kızları Ekip Yapısı

Koordinasyon Kurulu

İpek Kırış

Ayşe İnan

Prof. Dr. Bülent Gültekin

Erdal Yıldırım

Prof. Dr. Murat Günel

Oya Ünlü Kızıl

Özalp Birol

Suna'nın Kızları Ekibi

Burcu Gündüz Maşalacı

(Genel Koordinatör)

Dr. Ahu Özyurt

(Kurumsal İlişkiler ve Kaynak Yaratma
Koordinatörü)

Dr. Aysel Madra Altınordu

(Araştırma Koordinatörü)

Ceylan Tokcan - Demet Yeşilaltay

(Stratejik İletişim Koordinatörü)

Melda Akbaş

(Programlar Koordinatörü)

Bediz Gürel

(Programlar Yöneticisi)

Mehmet Veysi Erdem

(Çocukları Destekleyen Mahalleler Proje Yöneticisi)

Sidar Yavuz

(Çocuk Yaşam Merkezleri Saha Yöneticisi)

Yağmur Pal

(Topluluk Yöneticisi)

Betül Sarı

(İzleme Değerlendirme Uzmanı)

Burcu Kutlu

(Program Geliştirme Uzmanı)

Kader Çiloğlu

(Saha Sorumlusu)

Gizem Çiftçi

(Genel Koordinasyon Asistanı)

Adıyaman - Altınşehir

Çocuk Yaşam Merkezi

Şehriban Çelik

(Merkez Sorumlusu)

Fadime Temel

(Program Uzmanı)

Gülşah Rabia

(Psikolog)

Doğan Büyükşahin

(Şoför)

Hatay - Güzelburç

Çocuk Yaşam Merkezi

Ezgi Alkan

(Merkez Sorumlusu)

Ezgi Topal

(Program Uzmanı)

Ayşe Bal

(Psikolog)

Yeşim Kırat

(Şoför)

Hatay - Antakya

Çocuk Yaşam Merkezi

Dilek Bekçi

(Merkez Sorumlusu)

Cemil Miçooğulları

(Program Uzmanı)

Selcan Hoşgel

(Psikolog)

Ebru Kafaoğlu

(Şoför)

Kahramanmaraş - Pazarcık

Çocuk Yaşam Merkezi

Halimenur Sertpolat

(Merkez Sorumlusu)

Fatma Kolukırık

(Program Uzmanı)

Aziz Koç

(Psikolog)

Merve Şan

(Şoför)

Şanlıurfa - Harran

Çocuk Yaşam Merkezi

Elif Yıldız

(Merkez Sorumlusu)

Ceren Arslan

(Program Uzmanı)

Feride Canbek

(Psikolog)

Mahmut Haktankaçmaz

(Şoför)

Suna ve İnan Kıraç Vakfı Ekibi

İnsan Kaynakları

Oya Yersel
(İnsan Kaynakları Müdürü)
Gamze Bilgili
(İnsan Kaynakları Sorumlusu)

Mali ve İdari İşler

Necmettin Tosun
(Mali İşler Müdürü)
Erdem Karabıyık
(İdari İşler Sorumlusu)
Ece Dinç
(Mali İşler Uzmanı)
İbrahim Aksu
(Mali İşler Yöneticisi)
Merve Dereli
(Resepsiyonist)

Satın Alma

Ulaş Atasayar
(Satın Alma Sorumlusu)

Danışmanlarımız

Dr. Atike Zeynep Kılıç
(Çocuk Hakları Danışmanı)
Gökçe Baltacı
(Çocuk Güvenliği Danışmanı)
Prof. Dr. Sedat Benek
Koç Üniversitesi Sosyal Etki Forumu
Koç Üniversitesi Bağımsız Etki
Laboratuvarı
Porta Eğitim ve Psikolojik Danışmanlık
InCommon Fellows

Programlara Destekleri için Teşekkürler

Berfin Hanalp
Ebru Sağır
Esin Bilgin
Eylem Nur
Gökçe Demirel
Gülbahar Özışık
Hande Kibar
Hayrettin Özen
Kader Çetintaş
Merve Yücel
Nevin Rozerin Eriş
Nurullah Dilek
Pakize Bolat
Seda Kaya
Selin Karakurt
Semanur Tolay
Şeyma Cülfük
Yarencan Çingir
Zeynep İlayda Yüksel

Suna'nın Kızları Topluluğu

SUNA VE İNAN
KIRAÇ VAKFI

öğretmen
ağı

Saadekele
Kültür ve Sosyal Değerler Derneği

Bağımsız Uzmanlar

Bariş Sarısoy
(Okul Odaklı Çözüm Topluluğu)

Selen Yüksel
(Kız Çocuk Odaklı Tasarım Destek Topluluğu)

Sanem Bülbül Hüner
(Okul Odaklı Çözüm Topluluğu)

ÖRAV

Teşekkürler

Kamu Ortaklarımız

Destekçilerimiz

TURKISH
PHILANTHROPY
FUNDS

her çocuk için

Stellantis / Citroen Türkiye
Arçelik
Sixt Rent-A-Car
Tekno End Yapı
Oya Ünlü Kızıl
Bülent Gültekin
Erdal Yıldırım
Dan Zilberman
Enquire AI ve Cenk Sidar
Prof. Dr. Murat Günel
Gizem Yasa
Ayşe İnan
Ahu Özyurt ve Ailesi
Nesli Güven

Ahmet Alataş
Muattar Saydam
Sabri Eken
Sibel Arıkan
Gülşen Melkonyan
Hepsiburada
Fuji Film Türkiye
SoftRobotics / Global Trust
Tammy ve Georges Makhoul
Tina Achkar
Aylin Uysal
Carol Fixman
İz İletişim
Tekmile Yorulmaz

Lenovo Türkiye
Tech to the Rescue
Alpha Age Teknoloji
Ryno Ajans
Turkcell
Rudi Erol Berberoğlu
QNB Finansbank
Sportive AŞ
Hilton Global Foundation
Hilton İstanbul Bomonti
Point Hotel Barbaros
Mercure Hotel Altunizade
Erol Kazancı
Henry Sterniczuk

İçindekiler

- 18 Değerler*
- 20 Amaç ve Öncelikler*
- 22 Faaliyet Alanları*
- 24 Kolektif Etki*
- 29 Çözüm ve Destek Toplulukları*

Mahalle Odaklı Çözüm Topluluğu

Kız Çocuk Çözüm Topluluğu

Kız Çocuk Danışma Ekibi

Okul Odaklı Çözüm Topluluğu

Araştırma Destek Topluluğu

Kız Çocuk Odaklı Tasarım Destek Topluluğu

57 Uygulama Yatırımları

Şanlıurfa Çocukları Destekleyen Mahalleler
Çocuk Yaşam Merkezleri
Esenlik Programı
Yaz Enstitüsü
Topluluk Merkezi

75 Programlar

Okul Temelli Programlar
Sosyal Duygusal Öğrenme Programı
İstismara Karşı Standart Operasyon Prosedürü (SOP)
Koruyucu Önleyici Destek Programı
Çocuk Güçlendirme Programları
PERGEL (Pozitif Ergen Gelişimi Müdahale) Programı
BoMoVu - Hareketle Güçlenme Programı
AÇEV - Hayat Dolu Buluşmalar
P-Gendu ve Birlikte Oyunu
Çocuk Yaşta, Erken ve Zorla Evliliklerin Önlenmesi
(ÇYEZE) İçin Program ve Seminerler
Mahalle Temelli Programlar
Performatif Araştırma

91 Bilgi Üretimi

99 İletişim ve Savunu

Çocuk Algısı Çalışmaları
Çocuk Odaklı İletişim Rehberi
Kız Çocuk Odaklı Tasarım Konferansı
Konuşan Fotoğraf Sergisi
Dijital Rehber

109 Kapasite ve Fon Geliştirme

Değerlerimiz

Hak Temellilik

İnsan hakları, kadın hakları ve çocuk hakları standartlarını temel alıp uygulamada haklarının desteklenmesi ve korunmasını hedefleriz. Dışlanmış kesimlerin haklarına erişimleri için özgün ihtiyaçlarını gözlemeye ve katılımcı şekilde herkes için erişilebilir, adil politikalar ve hizmetler oluşturmaya çalışırız.

Sürdürülebilirlik

Ekolojik esneklik, ekonomik refah ve toplumsal eşitlik arasındaki dengeyi koruyacak ve olumsuz etkimizi en aza indirecek şekilde sorumlu ve pro-aktif şekilde karar almaya, yenilikçi ve kalıcı çözümler oluşturmaya çalışırız.

Eşitlik

Erişilebilen fırsatlar, elde edilen sonuçlar ve temsiliyette eşitsizliklerin sistemli olarak değerlendirilmesi ve giderilmesi yoluyla hakkaniyet ve adaletin sağlanması için çalışırız.

Eşdeğerlilik

Cinsiyet, yaş, etnisite, unvan, deneyim, yetenek gibi faktörlerden bağımsız şekilde bireylerin eşit değere sahip olduğuna inanırız. Kendilerini ifade edebilecekleri, fikirlerinin dinlenebileceği ve karar alma süreçlerinde dikkate alınacağı alanlar oluşturmaya çalışırız.

Şeffaflık ve Hesap Verebilirlik

Kaynakları amacına uygun ve etkin şekilde kullandığımızdan emin olabilmek için karar, kıstas, süreç, plan ve faaliyetlerimizi hesap verebilirliğe imkân verecek şekilde (ilgili tüm bilgi ve verilerle birlikte); zamanında, ulaşılabilir ve anlaşılabilir şekilde paylaşmayı önemseriz.

“

Kız çocukların ihtiyaçlarını merkeze alarak verdiğimiz kararların dünyayı değiştirecek güçte olduğuna inanıyorum. Kız çocuklar için şiddetten uzak güvenli alanlar oluşturarak, akranlarıyla dayanışmalarını ve kendilerini gerçekleştirmelerini destekleyerek, herkes için daha barışçıl bir geleceğe erişebiliriz. ”

İpek Kıraç

Birleşmiş Milletler 78. Genel Kurulu UN Women
“Generation Equality: Midpoint Moment”

Konuşmanın
tamamını izlemek için
QR kodu okutabilirsiniz.

Amaç ve Öncelikler

Suna'nın Kızları eğitime erişemeyen, erişen ama tamamlayamayan, tamamlayan ancak nitelikli eğitim alamayan kız çocukları odağına alır. Gelişimlerini destekleyici hizmetlerden yoksun büyüyen 0-18 yaş arası kız çocuklar Suna'nın Kızları'nın erişmeyi amaçladığı öncelikli grubu oluşturur. Çocukların yaşlarına göre farklı gelişimsel gereksinimlerini gözeterek, faaliyetlerini bu gereksinimlere uygun olarak çeşitlendirmeyi amaçlayan Suna'nın Kızları, bu ihtiyaçlar gözetilerek oluşturulan çözümlerle hem kız hem oğlan çocuklara fayda sağlamayı hedefler.

Suna'nın Kızları'nın etki hedefi, kız çocukların gelişim ihtiyaçlarını karşılayan öğrenme olanaklarına erişmelerini ve bu süreci en çok kazanımla tamamlamalarını sağlayacak bir ekosistem oluşturmaktır.

Nihai hedefi ise Türkiye'deki tüm çocukların duygusal ve bedensel olarak güvende olması, okuldan ve oyundan geri kalmaması, hayatlarıyla ilgili kararlarda söz sahibi olması ve hayallerini gerçekleştirme yolunda desteklenmesidir.

KIZ ÇOCUKLAR İÇİN, KIZ ÇOCUKLARLA BİRLİKTE KATILIMCI

Ekosistem

ARAŞTIRMA DESTEK
TOPLULUĞU

KIZ ÇOCUK
ÇÖZÜM TOPLULUĞU

KIZ ÇOCUK
ODAKLI TASARIM
TOPLULUĞU

OKUL ODAKLI
ÇÖZÜM TOPLULUĞU

MAHALLE ODAKLI
ÇÖZÜM TOPLULUĞU

SİVİL
TOPLUM

KÜLTÜR

KAMU

SOSYAL
ORTAM

OKUL

AİLE

KÜTÜPHANE

Faaliyet Alanları

Kız çocukların eğitime erişmelerini ve eğitimi en çok kazanımla tamamlamalarını sağlayacak ekosistemin oluşması hedefiyle yola çıkan Suna'nın Kızları, bu ekosistemin oluşması için kolektif etki yaklaşımını benimser. Suna'nın Kızları, desteklediği topluluklarda sivil toplum, kamu ve özel sektör aktörlerinin çocuklar, ebeveynler ve öğretmenler ile ortak amaçlar doğrultusunda çalışmalarını sağlamayı, oluşturulan etkiyi ortak göstergelerle izlemeyi ve uygulamalara yaptığı yatırımla desteklemeyi hedefler. Bu doğrultuda destekleyici kuruluş sorumluluğunu üstlenen Suna ve İnan Kıraç Vakfı, aşağıdaki faaliyetleri hayata geçirmektedir:

Çözüm ve destek toplulukları

Kız çocukların ihtiyaçlarını merkeze alan dijital ve fiziksel topluluklar oluşturulması için kaynak, yöntem, mekân, uzmanlık gibi gereksinimleri karşılar.

Bilgi üretimi

Alanın gereksinim duyduğu bilgileri ortaya çıkarmak için yenilikçi araştırma yöntemleri ve içerikler oluşturulmasını destekler; uygulamaları güçlendirmek için etki analizleri ve izleme-değerlendirme çalışmaları için altyapıyı oluşturur.

Kuluçka yatırımları

Kolektif etki odağında geliştirilen işbirlikleriyle inovatif fikirler geliştirilmesine, başarılı uygulamaların adaptasyonuna ve pilot uygulamalar yürütülmesine yatırım yapar.

Bağlantı kurma

Topluluklar içerisindeki paydaşların en etkin kaynaklarla desteklenmesini sağlamak için yatırımcıları, bağışçıları ve uzmanları harekete geçirmeyi amaçlar; yalnızca sivil toplum örgütleri arasında değil, sivil toplum ile özel sektör arasında da etki temelli ulusal ve uluslararası bağlantılar geliştirmeye odaklanır.

Ölçeklendirme yatırımları

Etkisi kanıtlanmış çözümlerin kalıcı ve sistematik değişim sağlamaya yönelik olarak yaygınlaşması için çalışır; uygulayıcıların kapasitelerinin güçlenmesi için danışmanlık ve fon desteği sağlar.

Program geliştirme ve uygulama

Topluluklar içerisinde kuluçkalanamayan ihtiyaçlara yönelik programlar, atölyeler ve seminerler geliştirir; geliştirilen programların nitelikli şekilde uygulanması için sistemler kurar; uygulama sahaları içerisinde programların koordinasyonunu sağlar.

İletişim

Kız çocukların, bağışçıların, gönüllülerin, sivil toplum örgütlerinin ve diğer ilgili paydaşların etki temelli olarak iletişim kurabileceği mecralar oluşturur, dijital ve yüz yüze etkinlikler düzenler; kız çocukların kendini ifade edebileceği iletişim kanallarının oluşturulmasına öncelik verir.

Kampanya ve savunuculuk

İletişim kampanyalarında çocuk güvenliğini, çocuk katılımını ve kız ve oğlan çocuklar arasında eşitliği öne çıkaran çalışmalar yapmayı hedefler; sistematik değişim için iyi uygulamaların yaygınlaşmasına yönelik savunuculuk faaliyetleri gerçekleştirir.

Kolektif Etki

Suna'nın Kızları kolektif etki odağındaki çalışmalarına 2023 yılında da devam etti. Suna'nın Kızları'nın kolektif etki çalışmaları aşağıdaki adımlardan oluşuyor:

- Ortak amaçlar etrafında bir araya gelen topluluklar oluşturulması.
- Bu topluluklarda sorunlar ve kök sebeplere dair ortaklaşılması, derinleşilmesi ve bütüncül müdahaleler ve sürdürülebilir etki için kamu, akademi ve sivil topluma ait farklı faaliyetler arasında bağ kurulması.
- Sistemsel değişim için kurulan bağların etkili ve tekrarlanabilir olduğu modeller geliştirilmesi.
- Kamu kurumları ile işbirlikleri ve sağlanan fonlarla geliştirilen modellerin pilotlanması.
- Ortak çalışmaların hayata geçirilmesi için bilginin devamlı akması, ilişkilerin güçlenmesi ve ilgili kişi ve kurumların birbirini duymasını sağlayacak alanlar oluşturulması.
- Ortak göstergelerle süreçlerin ve elde edilen sonuçların izlenmesi, değerlendirilmesi ve etkili modellerin ölçeklendirilmesi.

“

... multidisipliner ama bir taraftan da kesişimselliğe önem veren, yani sadece kendi disiplininin bir şeyler sunmanın ötesine giden bir yaklaşımımız var. Alanları, deneyimleri, bilgi birikimlerinden öğrendiklerini de onun içerisine sokmaya çalışan kişiler olarak bir aradayız. Bu bizi hem çeşitlendiriyor hem de özgüvenimizi geliştirmemize neden oluyor. Bir hak savunucusu olarak ben mesela gerçekten burada farklı şekillerde düşünmeye başladım. ”

Topluluk Katılımcısı

Suna'nın Kızları Kolektif Etki Süreç İzleme-Değerlendirme Raporu

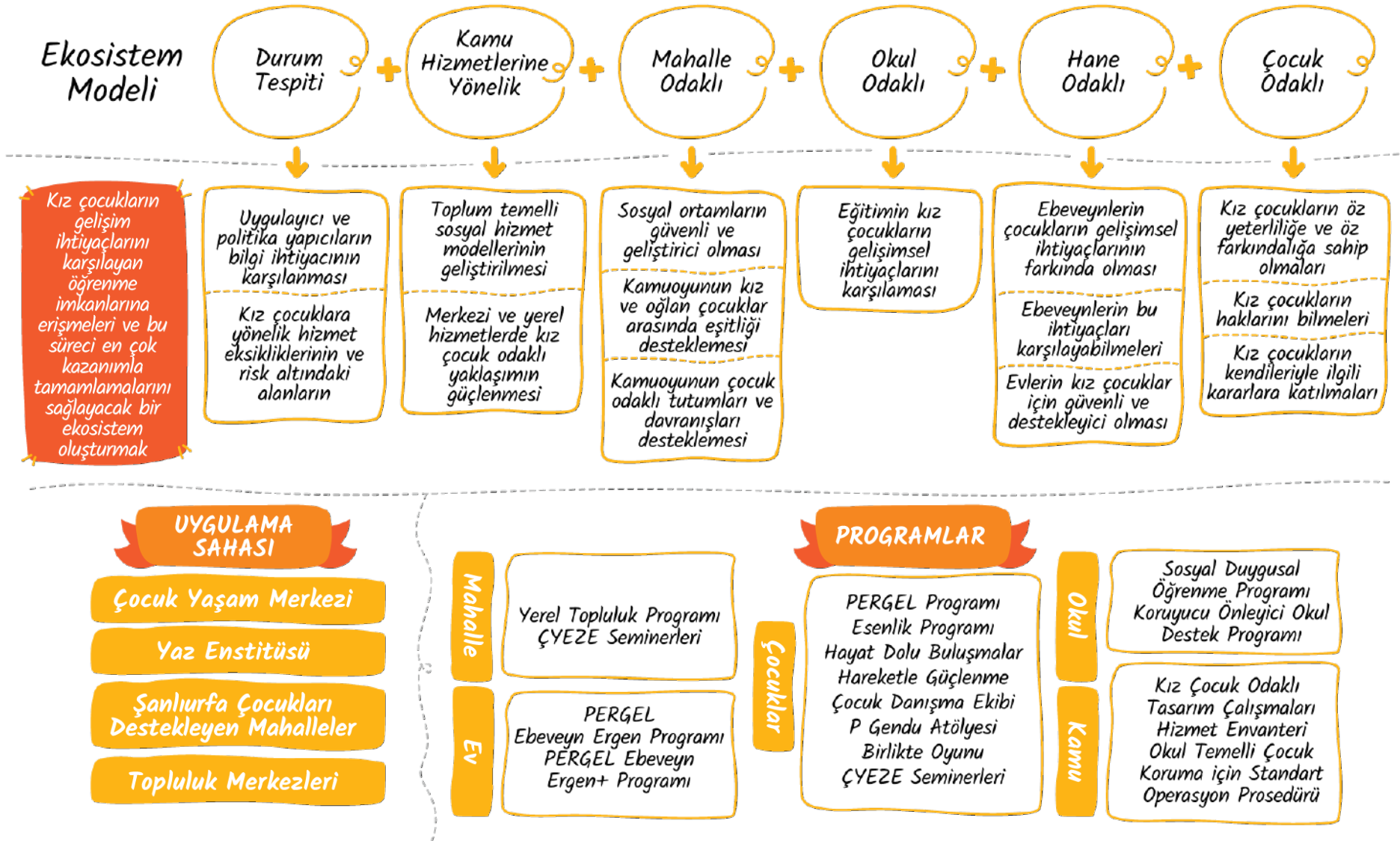
Koç Üniversitesi Sosyal Etki Forumu (KUSIF)

Kolektif etki, ortak hedefler doğrultusunda ortak etki yaratmak için bir araya gelmenin önemini vurgulayan ve paydaşların bir arada çalışmasını sistematik bir metoda oturtan bir yaklaşımdır.

Kolektif etki yaklaşımının çerçevesini 5 koşul oluşturuyor: Ortak amaç, birlikte izleme, karşılıklı destekleyici faaliyetler, sürekli iletişim ve temel destek kuruluşu.

Bu 5 koşul etrafında kolektif etki, sistemsel dönüşüm için adalet ve eşitlik değerlerine de vurgu yaparak, bir arada öğrenmek, çalışmalarımızı uyumlu hale getirmek ve eylemlerimizi bütünleştirmek için oluşturulan bir yolculuktur.

Suna'nın Kızları'nın değişim teorisi odağında 2023 yılında topluluklar tarafından oluşturulan modeller ve programlar ile bu model ve programların uygulama alanı olarak belirlenen sahalara aşağıdaki şekilde özetlenebilir:

ÇÖZÜM VE DESTEK TOPLULUKLARI

Okul Odaklı Çözüm Topluluğu

Kız Çocuk Odaklı Tasarım Destek Topluluğu

Kız Çocuk Danışma Ekibi

Araştırma Destek Topluluğu

Mahalle Odaklı Çözüm Topluluğu

Mahalle Odaklı Çözüm Topluluğu

Kız Çocuk Çözüm Topluluğu

Kız Çocuk Danışma Ekibi

Okul Odaklı Çözüm Topluluğu

Araştırma Destek Topluluğu

Kız Çocuk Odaklı Tasarım Destek Topluluğu

Suna'nın Kızları 2022 yılında 3 çözüm ve 2 destek topluluğu oluşturarak çalışmalarına başlamıştı. Çözüm toplulukları modeller geliştirmeye odaklanırken, destek toplulukları alanda tespit edilen ortak ihtiyaçları karşılamak üzere 2023 yılında da çalışmalarını sürdürdü. Topluluklar bu dönemde model içeriklerinin ve pilotlarının tamamlanması, topluluklar içerisinde ve arasında ilişkilerin güçlenmesi, kuluçkalamaya yönelik oluşturdukları model, program ve projelerin ortak ölçümlene göstergelerinin belirlenmesi konularına odaklandı.

Suna'nın Kızları Topluluğu 2023 yılında çeşitli buluşmalarla bir araya geldi. 11 Ocak'ta yeni yılın gelişini birlikte kutlamak için çevrimiçi bir buluşma gerçekleştirdi. 4 Nisan'da topluluklar, bahara dayanışma içinde girmek üzere Pera Müzesi'nde Paula Rego Sergisi'nde buluştu. 23 Haziran'da ise toplulukların oluşturduğu modeller konusunda hizalanmak ve geri bildirimleri paylaşmak üzere yüz yüze bir buluşma gerçekleşti.

6 Şubat depremleri sonrasında, Çözüm ve Destek Topluluklarına dahil sivil toplum ve üniversite oluşumları ile afet sonrası çocukların ve özelde kız çocukların karşılaşılabileceği risklere dikkat çekmek ve bu riskleri ortadan kaldırabilmek için bir mutabakat metni yayımlandı. Kız çocukların ihtiyaçlarını önceliklendirme ve gözetme odağıyla Afet Sonrası Kız Çocuk Programlama Geçici Topluluğu oluşturuldu. Geçici topluluk, Mahalle Odaklı Çözüm Topluluğu'nun hazırladığı Çocuk Yaşam Merkezi modelinin işleyiş ve mimarisine yönelik geri bildirim verdi ve Çocuk Yaşam Merkezlerinde uygulanacak program ve atölyelerin çerçevesini oluşturdu.

Mutabakat metnimizi
okumak için QR kodu
okutun.

6 Şubat Depremleri Ardından Dayanışmamızın 1 Yıllık Yolculuğu

Şubat

Topluluk paydaşlarımızla bir araya gelerek bir çalışma grubu oluşturduk; çocukların ihtiyaçlarına, dikkat edilmesi gereken hususlara ve atılması gereken adımlara dikkat çeken bir mutabakat metni hazırladık ve kamuoyuna dayanışma çağrısı yaptık. Bu çağrı yıl boyu yönümüzü belirleyen pusulamız oldu.

Mart

Depremlerden etkilenen 4 şehirde çocuklarla, öğretmenlerle, ebeveynlerle, kamu ve sivil toplum paydaşlarıyla bir araya gelerek ihtiyaçları konuştuk.

 EMpower
destekleriyle

Nisan

“Deprem bölgesindeki geçici barınma alanlarına kız çocuk odaklı bakış: Mekânsal koşullara ve çocuk hizmetlerine dair değerlendirme” raporumuzu yayınladık.

12-18 yaş arası çocuklara yönelik güvenli ve destekleyici bir alan oluşturmak için kamu, sivil toplum ve özel sektör iş birliğiyle ilk Çocuk Yaşam Merkezimizi Kahramanmaraş Pazarcık'ta kurduk.

 TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİ
destekleriyle

Mayıs

Hatay-Güzelburç'ta ikinci Çocuk Yaşam Merkezimizin kapılarını açtık.

 P&G Orkid
destekleriyle

Ağustos

“Konteyner Kentlerde Çocukların Yaşam Alanlarına Kız Çocuk Odaklı Bakış” raporumuzu yayınladık. Konteyner kentlerde çocukların arkadaşlarıyla vakit geçirebilecekleri güvenli bir alanın olması, onların fiziksel ve duygusal iyi olma halini olumlu etkiliyordu.

“Mutlu hissediyorum. Önceden sadece bir tane arkadaşım vardı. Şimdi yirmiye yakın arkadaşım var.”

14 yaşında kız çocuk

“Buraya gelmek için can atıyorum. Çünkü arkadaşımınla beraber burada konuşuyoruz.”

13 yaşında erkek çocuk

 EMpower
destekleriyle

Eylül ve sonrası

Çocuk Yaşam Merkezlerimizin yaygınlaşması, daha fazla çocuğun erişimine açılması için çalıştık.

Merkezlerimizin sayısını 5'e çıkarıyor; çocukların fiziksel ve duygusal esenliği için çözüm odaklı modeller ve programlar geliştirmeye devam ediyoruz.

 UNICEF | her çocuk için
destekleriyle

Mahalle Odaklı Çözüm Topluluğu

ODAK

Kız çocukların bütünsel gelişim ihtiyaçlarını karşılayan bir topluluk merkezi (community hub) modeli oluşturmak.

TOPLULUK KATILIMCILARI

Kolektif Etki Yolculuğu

Topluluk katılımcıları 2023 yılı boyunca 12 toplantıda bir araya geldi. Uzmanlar toplam 108 saatini topluluk çalışmalarına ayırdı.

Topluluk kız çocuklar başta olmak üzere mahallede yaşayanların ihtiyaçları doğrultusunda mahallenin öz kaynaklarının ve diğer ilgili paydaşların harekete geçirildiği, mahallelinin çeşitli hizmet ve programlara erişimini kolaylaştıran, mahalleliyi söz konusu hizmet ve programlara yönlendiren, bu hizmet ve programları koordine eden, çeşitli büyüklükteki ve biçimdeki alanlara uygulanabilir bir yapı oluşturmaya odaklandı.

Topluluk Merkezi modelinin bir örneğini oluşturmak üzere 2022 yılının sonunda çalışmalar başladı. 6 Şubat depremlerinin ardından Topluluk Merkezi modeli fikri depremden etkilenen iller için Çocuk Yaşam Merkezi modeline dönüştürüldü. 2024 yılında İstanbul'da bir

Topluluk Merkezi modelinin yaşama geçmesi için Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü koordinasyon süreçleri devam ediyor.

Model Kapsamındaki Bileşenler

Topluluk bünyesinde planlanan modeli oluşturabilmek için 2023 yılı boyunca üç ayrı çalışma grubu aşağıdaki bileşenleri geliştirmek üzere çalıştı:

Hizmet envanteri

Kırkayak Kültür Sanat ve Doğa Derneği, Açık Alan Derneği

Mekansal ihtiyaçlar

Şehir Dedektifi, Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı (TEGV)

Yönetişim ve politikalar

Aydın Doğan Vakfı (ADV), Uluslararası Çocuk Hakları Elçileri Derneği (ICHILD), Kırkayak Kültür Sanat ve Doğa Derneği, Sulukule Gönüllüleri Derneği

2023 Faaliyet Özeti

- 6 Şubat depremlerinin ardından Topluluk Merkezi modelinin depremden etkilenen illerde kurulacak Çocuk Yaşam Merkezlerine uyarlanması için çalışmalar başladı.
- Topluluğun yönetim ve politikalar çalışma grubu, Çocuk Yaşam Merkezlerinin İçin Çocuk Güvenliği, Eğitim Davranış Kuralları ve Çalışma ilkelerini içeren belgeleri hazırladı.
- Topluluğun mekânsal ihtiyaçlar ve tasarım çalışma grubu, Çocuk Yaşam Merkezlerinin mimari planı üzerine görüş ve önerilerini çalıştı. Mimari planda gerekli düzenlemeleri yaptı.
- 2024 yılında İstanbul'da bir Topluluk Merkezi modelinin yaşama geçmesi için Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü Araştırma-Geliştirme ve Proje Daire Başkanlığı ve Öksüz, Yetim ve Gündüz Hizmetleri Daire Başkanlığı ile iletişim ve koordinasyon süreçleri devam ediyor.

2022-2023 Yılında Aktarılan Bütçe

392.605 TL

Kız Çocuk Çözüm Topluluğu

ODAK

Kız çocukların birbirlerini destekledikleri fiziksel ve dijital mecralar oluşturmak.

TOPLULUK KATILIMCILARI

Kolektif Etki Yolculuğu

Topluluk 2023 yılı boyunca 20 kez bir araya geldi ve uzmanlar toplam 180 saatini topluluk çalışmalarına ayırdı.

Topluluğun kolektif etki yolculuğunun odağında kız çocukların güvenli, güçlendirici ve destekleyici ortamlara ulaşabilmesi için topluluk katılımcılarının mevcut çalışmalarının birbirlerine hizalanması ve etkiyi güçlendirmek üzere ihtiyaç duyulan yeni çalışmaların belirlenmesi yer aldı. Topluluk, engellerin altında yatan kök sebepleri saptamayı ve bu engellerin kaldırılmasında etkili olacak programları kurgulamayı hedefledi. Bu amaçla kız çocukların birbirini desteklediği ve sorunların çözümü için bir arada hareket edebildiği topluluklar oluşturulması için topluluk katılımcılarının geliştirdiği programlar 2023 yılı boyunca uygulama sahalarında pilotlandı.

2024 yılında Topluluk, Suna'nın Kızları çalışmaları dahilinde geliştirilen kız çocuklara yönelik tüm programların uygulama alanlarında ortaklaştırılması ve kız çocukların topluluk olabileceği dijital ve fiziksel alan ve araçlar oluşturulması için çalışmayı sürdürecektir.

Model Kapsamındaki Bileşenler

Topluluk bünyesinde 2023 yılı boyunca kız çocuklara yönelik aşağıdaki programların geliştirilmesi, adapte edilmesi ve pilotlanması için çalışıldı:

Kız Çocuk Danışma Ekibi Programı

İstanbul Bilgi Üniversitesi Çocuk Çalışmaları Birimi (ÇOÇA)

Hayat Dolu Buluşmalar Programı

Anne Çocuk Eğitim Vakfı (AÇEV)

Hareketle Güçlenme Programı

Sosyal Güçlendirme için Spor ve Beden Hareketi Derneği (BoMoVu)

Birlikte Atölyesi ve Oyunu Programı

Bağ Etkileşimli Öğrenme Derneği

2023 Faaliyet Özeti

- Orta ve uzun vadede Suna'nın Kızları'nın yönetim yapısının önemli bir bileşeni olacak olan Kız Çocuk Danışma Ekibi'nin kurulması için ÇOÇA tarafından bir model oluşturuldu ve böylece çocukların seslerinin duyulması ve uygulanan programların kız çocukların gerçek ihtiyaçlarını karşılaması için ilk adım atıldı. Kız çocuklarıyla yapılan 7 çevrimiçi toplantının ardından, Danışma Kurulu'nun ilk yüz yüze toplantısı 3-5 Eylül günlerinde, Türkiye'nin çeşitli illerinden 14 kız çocuğunun katılımıyla İstanbul'da gerçekleşti. Danışma Kurulu ekipleri düzenli olarak toplanmaya devam ediyor.
- BoMoVu tarafından geliştirilen Hareketle Güçlenme Programı'nın eğitici uygulaması, doğrudan kız çocuklarla çalışan 15 STK'dan temsilcinin katılımıyla haziran ayında İstanbul'da gerçekleştirildi. Program hareket ve oyundan yararlanarak sağlık, sınırlar, şiddet ve ayrımcılık konularında çocuklarla çalışmayı amaçladı. Programın çocuklara yönelik pilot uygulaması ise 25-30 Aralık 2023 tarihleri arasında Hatay'daki Çocuk Yaşam Merkezi'nde gerçekleştirildi.
- Bağ Etkileşimli Öğrenme Derneği tarafından geliştirilen cinsiyet ayrımcılığı ile ilgili konularda farkındalığı artırmaya yönelik Birlikte Atölyesi ve Birlikte Oyunu'nun mayıs ayında Pazarcık'ta pilot uygulaması yapıldı.
- AÇEV tarafından geliştirilen Hayat Dolu Buluşmalar programı ergenlik çağındaki kız çocuklar için uyarlandı. Eğitici eğitimi ekim ayında Şanlıurfa'da gerçekleştirildi.

2022-2023 Yılında Aktarılan Bütçe

1.932.443 TL

Kız Çocuk Danışma Ekibi

Kız çocukların ihtiyaçlarını onlardan duymak ve Suna'nın Kızları çalışmaları için anlamlı ve sürdürülebilir bir çocuk katılımı süreci hayata geçirmek için Bilgi Üniversitesi Çocuk Çalışmaları Birimi'nin desteğiyle kız çocuk danışma ekibi oluşturuldu. Mayıs-Haziran 2023 tarihleri arasında İstanbul, Giresun, Şanlıurfa, Hatay, Gaziantep gibi farklı şehirlerden 7 çocuk grubuyla çevrimiçi ve yüz yüze buluşmalar yürütüldü. Bu buluşmalardan sonra katılan kız çocuklara danışma ekibinde yer almayı isteyip istemedikleri bir form aracılığıyla soruldu. 28 kız çocuğu danışma ekibinde yer almak istediğini ilettiler. 3-5 Eylül günleri arasında 14 kız çocuğun katılımı ile yüz yüze bir buluşma gerçekleştirildi.

Okul Odaklı Çözüm Topluluğu

ODAK

Okullarda kız çocukların potansiyellerini gerçekleştirmelerini destekleyecek ve önlerindeki engelleri kaldıracak bir model oluşturmak.

TOPLULUK KATILIMCILARI

Kolektif Etki Yolculuğu

Topluluk 2023 yılı boyunca 18 toplantıda bir araya geldi. Uzmanlar toplam 126 saatini topluluk çalışmalarına ayırdı.

Topluluk, kolektif etki yolculuğunun odağına kız çocuklar için daha güvenli ve destekleyici okul ortamları oluşturabilmeyi koydu. Bu doğrultuda okul sosyal hizmetlerinin önemini dikkate alan topluluk, çocuklar için koruyucu, önleyici ve erken müdahale hizmetlerinin okul temelli daha etkin kullanımı için öğretmenlerin sosyo-duygusal becerilerinin ve var olan hizmetlere dair bilgilerinin ve donanımlarının geliştirilmesine odaklandı.

Topluluk 2024 yılında Şanlıurfa'daki uygulamalarına devam ederken, öğretmenler arasında topluluk oluşturulması ve Okul Temelli Çocuk Koruma Prosedürü'nün modele eklenmesi üzerine çalışacak.

Model Kapsamındaki Bileşenler

Topluluk bünyesinde planlanan modeli oluşturabilmek için 2023 yılı boyunca üç ayrı çalışma grubu aşağıdaki bileşenleri geliştirmek üzere çalıştı:

Öğretmenlere Yönelik Sosyal-Duygusal

Öğrenme Eğitim Programı

Köy Okulları Değişim Ağı (KODA), Öğretmen Akademisi Vakfı (ÖRAV), Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı (TEGV)

Öğretmenlere Yönelik Koruyucu-Önleyici

Okul Destek Programı

Türkiye Aile Sağlığı ve Planlaması Vakfı (TAPV)

Okul Temelli Standart Operasyon Prosedürü (SOP)

Nirengi Derneği

2023 Faaliyet Özeti

- Okul temelli çocuk koruma sistemini güçlendirmek ve istismara karşı koruyucu ve önleyici bir yaklaşım için öğretmenleri destekleyici bir yapı kurulması amacıyla 19 Ocak 2023 tarihinde Nirengi Derneği yürütücülüğünde Şanlıurfa'da çocuk koruma alanında çalışan kamu kurumları ile 31 katılımcının yer aldığı bir yuvarlak masa toplantısı düzenlendi. Çalıştayın bir çıktısı olarak, Şanlıurfa için özel olarak okul temelli bir standart operasyon prosedürü oluşturuldu ve Şanlıurfa Valiliği ile paylaşıldı.
- 6 Aralık 2023 tarihinde standart operasyon prosedürünün doğrulanması için çevrimiçi bir takip toplantısı düzenlendi.
- KODA, TEGV ve ÖRAV tarafından öğretmenlerin sosyal-duygusal becerilerini artırmaya yönelik 6 modülden oluşan bir Sosyal Duygusal Öğrenme Eğitim Programı oluşturuldu. 3 günlük modüller Şanlıurfa'da 31 öğretmene ve haziran ayında Bursa'da 14 öğretmene pilot olarak uygulandı.
- TAPV tarafından Koruyucu Önleyici Destek Programı eğitici eğitimi haziran ayında 31 öğretmene Şanlıurfa'da pilot olarak uygulandı. Revize edilen eğitim programı 11-14 Aralık 2023 tarihleri arasında yine Şanlıurfa'da 15 rehber öğretmen ve 10 fen bilgisi öğretmeni ile tekrarlandı.

2022-2023 Yılında Aktarılan Bütçe

605.150 TL

Araştırma Destek Topluluğu

ODAK

Kız çocukların ihtiyaçları, karşılaştıkları engeller ve çözümlere dair bilgi üretmek ve çocukları güçlendirici araştırma yöntemleri geliştirmek.

TOPLULUK KATILIMCILARI

love, create & inspire

SUNA'NIN KIZLARI

Kolektif Etki Yolculuğu

Topluluk 2023 yılı boyunca 18 toplantıda bir araya geldi. Uzmanlar toplam 108 saatini topluluk çalışmalarına ayırdı.

Topluluğun kolektif etki yolculuğunun temeline, kız çocukların bütünsel gelişimlerini destekleyici hizmet ve müdahalelerin etkin şekilde kurgulanabilmesi için veri temelli kararlara duyulan ihtiyaç konuldu. Bu ihtiyacı karşılamak üzere harekete geçen Topluluk tarafından, coğrafi, güncel, sürdürülebilir, çok katmanlı, kitle kaynaklı, çocuk katılımını gözetecek dijital harita temelli bir platform oluşturmak hedeflendi. Geliştirilen harita sivil toplum ve kamuda çalışan uzman, araştırmacı ve uygulayıcıların karar alma süreçlerini veri-temelli ve çocukların yaşadıkları mahallelerdeki ihtiyaçları doğrultusunda almasına destek olmak amaçlandı.

2023 yılında İstanbul'u pilot bölge olarak belirleyen Topluluk, çocukların yaşam koşullarıyla ilgili istatistiki veriler ile bütünsel gelişimlerini destekleyen kamu hizmetlerinin bir arada gösterilmesi ve bu yolla çocuklara yönelik hizmetlere ilişkin bütünsel bir resim ortaya çıkarılmasını hedefledi.

Fatih ve Sultangazi ilçeleri için Çocuk Odaklı Harita'nın katmanlarını derinleştiren Topluluk, bu bağlamda yalnızca var olan hizmet eksikliklerini değil aynı zamanda hizmetlere erişemeyen grupların nerede bulunduğu ve hangi hizmetlere ulaşamadığının ortaya konulmasına odaklandı.

Topluluk, 2024 yılında hizmetlere erişim durumunun doğrudan çocuklar tarafından değerlendirilmesine yönelik çocuk katılım modülünün tamamlanmasını ve Çocuk Odaklı Harita'nın Şanlıurfa ve Hatay illi için de oluşturulmasını planladı.

Model Kapsamında Pilotlanan Bileşenler

Ekosistem Haritası

İhtiyaç Haritası, Türkiye Ekonomik ve Sosyal Etüdler Vakfı (TESEV)

Çocuk Katılımı Modülü

Fikir ve Sanat Atölyesi Derneği (FİSA)
Çocuk Hakları Merkezi

2023 Faaliyet Özeti

- FİSA Çocuk Hakları Merkezi tarafından Çocuklarla Birlikte ve Çocuklarla İlgili Yürütülen Araştırmalarda Etik İlkeler Rehberi hazırlandı.
- Çocuk Odaklı Harita için İstanbul ili ve Sultanbeyli ve Fatih ilçeleri özelinde veri toplama, analiz ve haritalama çalışmaları TESEV, İhtiyaç Haritası ve ERG tarafından tamamlandı. İstanbul için mahalle bazında yaş ve cinsiyete göre çocuk oranlarının baz alındığı haritalar üretildi. Ek olarak, haritalara okullar da dahil olmak üzere çocukların bütünsel gelişimlerini destekleyen hizmetler pin'lendi ve eğitimin niteliğine dair veri eklendi. İki ilçe için rayiç bedel, yaş-rayiç bedel ve cinsiyete göre eğitim durumu haritaları da ek olarak üretildi. Mahalle ve birim bazında toplam 69 harita üretildi. Bu haritaların 48 tanesi dijital araca eklendi, eklenmeyen verilerin ise açık kaynak olarak oluşturulacak interaktif platformda kamuoyuyla paylaşılması planlandı.
- Merkezi ve yerel kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri ve akademisyenlerden oluşan katılımcılarla 7 Aralık'ta bir geri bildirim toplantısı düzenlendi.
- Verilerin interaktif bir platformda paylaşılması için alt yapı çalışmaları tamamlandı.

2022-2023 Yılında Aktarılan Bütçe

1.124.760 TL

Kız Çocuk Odaklı Tasarım Destek Topluluğu

ODAK

Çocuk güvenliği ve çocuk katılımı temelinde mekânların, programların, faaliyetlerin kız çocuklar için kız çocuklarla birlikte nasıl geliştirilebileceği üzerine çalışmak.

TOPLULUK KATILIMCILARI

kız.
çocuk
odaklı
tasarım.

Kız Çocuk Odaklı Tasarım Nedir? Neden Kız Çocuk Odaklı Tasarlamalıyız?

Moderatör

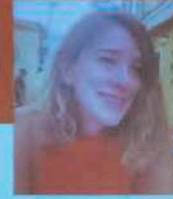
Melda Akbag
Programlar Koordinatörü
Sunay'ın Kızları

Ayşe Birsel
Tasarımcı, Yazar
Birsel + Seck

Aylin Uysal
Tasarımcı, Yönetici
Oracle

Doç. Dr. Melis Cın
Öğretim Üyesi &
InCommon Fellow
Lancaster Üniversitesi

Gizem Kıyık
Kurucu
Şehir Dedektifi

Prof. Dr. Kenan Çayır
Sosyoloji
İstanbul Bilgi Üniversitesi
SÖZEM (Sosyoloji ve Etkin
Çağruların Merkezi)

#KızÇocukOd

Kolektif Etki Yolculuğu

Topluluk 2023 yılı boyunca 14 kez bir araya geldi ve uzmanlar toplam 105 saatini topluluk çalışmalarına ayırdı.

Kız çocukların hayata eşit katılımı için özgün ihtiyaçlarının gözetilmesi gereğini odağına alan topluluk, alanda çalışan tüm kurumlar için çocuk güvenliğini ve çocuk katılımını merkeze alarak güçlendirici içerikler oluşturmak üzere çalıştı. Kolektif etki yolculuğunda "kız çocuk odaklı tasarım" kavramının tanımında ve göstergelerinde ortaklaşmayı amaçlayan topluluk, bir yandan da çocukların süreçlere etkin katılımını güçlendirecek programlara odaklandı.

Destek topluluğu olma fonksiyonunu yerine getirmek için süreçte çözüm topluluklarının gereksinimlerini de göz önüne alan topluluk çocuklarla çalışan tüm kurumların kullanımına açık, dijital bir platformda mekan, bütçe, planlama, programlama ve yönetim başlıklarına ayrılan içerikler hazırladı.

2024 yılında Topluluk, Kız Çocuk Odaklı Tasarım Dijital Rehberi'nin tanıtılmasını, yaygınlaştırılmasını ve kamu kurumları ve STK'lar için Kız Çocuk Odaklı Tasarım Eğitim Programı'nın geliştirilmesini planladı.

Model Kapsamında Pilotlanan Bileşenler

Topluluğun kız çocuk odaklı tasarım konusunda kurumların kapasitesini güçlendirmek üzere bir araya getirdiği bileşenler aşağıdaki şekildedir:

Kız Çocuk Odaklı Tasarım Dijital Platformu

Şehir Dedektifi, Uçan Süpürge Kadın İletişim ve Araştırma Derneği

Kız Çocuklarla Mahalle Ölçeğinde Performatif Güvenli Alan Araştırması

Şehir Dedektifi

Pozitif Ergen Gelişimi (PERGEL) Programı

PERGEL Eğitici ve Danışman Ekibi

2023 Faaliyet Özeti

- Şehir Dedektifi tarafından geliştirilen ve ilk olarak İstanbul'da 21 çocukla pilotlanan performatif araştırma yöntemi, Pazarcık, Hatay ve Adıyaman'daki geçici barınma merkezlerinde uygulandı.
- 2024 başında yayına girecek olan Kız Çocuk Odaklı Tasarım web sitesi için mekân, program ve içerik üretimi tamamlandı.
- Ergenlik çağındaki kız çocukların gelişimine odaklanan PERGEL programı, İstanbul'da 9 ayrı grupta 116 çocukla uygulandı.
- EMpower'ın destekleriyle 3 Kasım'da 120 katılımcı ile Kız Çocuk Odaklı Tasarım Konferansı gerçekleştirildi.
- Kız çocukların dünyaya bakış açılarını daha iyi anlayabilmek için Konuşan Fotoğraf atölyesi çıktılarıyla bir sergi düzenlendi.
- 11 Ekim Dünya Kız Çocuklar Günü kapsamında Çocuk Yaşam Merkezlerinde kız çocuk odaklı tasarım atölyeleri yapıldı.

2022-2023 Yılında Aktarılan Bütçe

385.267 TL

KIZ ÇOCUK ODAKLI TASARIM NEDİR?

Kız çocuklar yaşamları boyunca her alanda yapabilirliklerini engelleyen cinsiyete dayalı çoklu risklerle karşı karşıya. Halihazırda çocuk yaşta, erken ve zorla evlendirmeler, gebelik, fiziksel ve duygusal istismar gibi risklerle karşı karşıya olan kız çocukların bu risklere maruz bırakılma olasılığı afet ve kriz zamanlarında daha da artıyor. Başta kız çocuklar olmak üzere tüm çocukların ihtiyaç ve beklentileri için fiziksel ve duygusal olarak güvenli alanlar, programlar ve süreçler tasarlamak çocukların bu dönemde maruz kaldıkları olumsuzlukları mümkün olduğunca azaltmak için çok önemli.

Kız çocuk odaklı tasarım yaklaşımı genellikle faaliyetlere erişimi sınırlı kalabilen kız çocukların programlar ve projelerden faydalanmalarını sağlamak için kapsayıcı süreçler oluşturmayı hedefliyor. Kız çocuk odaklı tasarım, çocuk güvenliği ve çocuk katılımı temelinde mekânların, programların, faaliyetlerin kız çocuklar için, kız çocuklarla birlikte nasıl geliştirilebileceği üzerine düşünme, tasarlama ve uygulama sürecidir. Bu tasarım, tüm kız çocukların programlara, mekânlara, faaliyetlere erişebildiğinden ve bu faaliyetlerin ilgili hedef gruptaki kız çocuklara ulaştığından emin olmak için uygulanır.

kız.
çocuk
odaklı
tasarım.

Amaç

- Tüm kız çocuklar için kapsayıcı ve güvenli alanlar yaratmak.
- Kız çocukların kendileri ile ilgili kararlarda özne olmalarını desteklemek.
- Kız çocukların katılım haklarının yaşama geçmesi için özgün ihtiyaçlarını keşfetmek.
- Kız çocukların becerilerini kullanabilecekleri alanlar açmak.
- Kız çocukların akranlarıyla sosyalleşebilecekleri güvenli süreçler kurgulamak.
- Kız çocuklara erişebilecekleri ve eşdeğerli hissedebilecekleri, destekler ve rol modeller sağlamak.
- Toplulukları kız çocuk odaklı tasarım konusunda desteklemek.

Kız Çocuk Odak Tasarım yaklaşımını Doç. Dr. Melis Cin'den dinlemek için QR kodu okutun.

UYGULAMA YATIRIMLARI

Şanlıurfa Çocukları Destekleyen Mahalleler

Çocuk Yaşam Merkezleri

Esenlik Programı

Yaz Enstitüsü

Topluluk Merkezi

ŞANLIURFA 5 MAHALLE UYGULAMASI:

Çocukları Destekleyen Mahalleler

Suna'nın Kızları, kız çocukların gelişim ihtiyaçlarını karşılayan eğitim imkânlarına erişmeleri ve bu süreci en çok kazanımla tamamlamalarını sağlayacak bir ekosistem oluşturmak amacıyla Şanlıurfa'yı 2022 yılında pilot bölge olarak belirledi.

Şanlıurfa Valiliği ile işbirliği içerisinde başlatılan ve "Çocukları Destekleyen Mahalleler" ismi verilen Pilot Mahalleler Uygulaması Eyyübiye ilçesinde Onikiler, Selçuklu, Türk Meydanı ve Yenice mahallelerini; Haliliye ilçesinde ise Süleymaniye'yi kapsadı. Mahallelerin kız çocuklar başta olmak üzere tüm çocuklar için destekleyici olabilmeleri için beş mahallede mevcut durumun tespiti ve belirlenen sorunların toplum temelli şekilde çözülebilmesine yönelik uygulama programlarının hayata geçirilmesi planlandı. Ayrıca öğretmenlerin çocuklar için koruyucu-önleyici hizmetlere özgüvenle başvurabilmeleri ve destekleyici hizmetlere erişimlerini sağlamak üzere programlar uygulandı.

Mahalle temelli programlar kapsamında Şanlıurfa'nın 5 mahallesinde **toplam 62 bin 450 kişiyle çalışılması**, okul ve çocuk temelli programlar kapsamında ise yine **5 mahallede toplam bin çocuğa erişilmesi** hedefleniyor.

Okul temelli programlar kapsamında ise yine **5 mahallede 30 öğretmenin** eğitici olarak yetiştirilmesi ve **toplam 300 öğretmenin** çocuk koruma alanındaki riskleri zamanında belirleme ve müdahale etme kapasitesinin geliştirilmesi amaçlanıyor.

Suna'nın Kızları 2024 yılında Şanlıurfa'da çocuk ve hane temelli programlar üzerine de çalışmaya başlayacak.

Neden Şanlıurfa?

Milli Eğitim Bakanlığı İstatistikleri Örgün Eğitim 2022/2023 verilerine göre coğrafi bölgeler içinde ortaöğretimde en düşük kız çocuk okullaşma oranı %80,9 ile Güneydoğu Anadolu bölgesidir. Bu bölge içinde yer alan Şanlıurfa, ortaöğretim seviyesinde %70,1 kız çocuk okullaşma oranı ile en düşük orana sahip olan ikinci ildir. Şanlıurfa aynı zamanda çocuk yaşta, erken ve zorla evliliklerin en yüksek olduğu illerden biridir. TÜİK tarafından yayımlanan Evlenme ve Boşanma İstatistikleri'ne göre, 2023 yılında en çok çocuğun evlendirildiği iller 960 kız çocuğun evlendirildiği Gaziantep ve 928 kız çocuğun evlendirildiği Şanlıurfa oldu. Yine 2023 yılında tüm evlilikler içinde akraba evliliği oranı en yüksek olan il %17,7 ile Şanlıurfa'dır.

Çocuk Yaşam Merkezleri

Çocuk Yaşam Merkezleri, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve topluluk katılımcımız sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği içerisinde depremde etkilenen bölgelerde çocukların gelişimleri için güvenli ve destekleyici alanlar kurmak ve yeniden yapılanma sürecinde kız çocukların özgün ihtiyaçları başta olmak üzere tüm çocukların ihtiyaçlarının gözlemlenmesini sağlamak amacıyla kuruldu.

Merkezler sayesinde, sivil toplum kuruluşlarının hem bir arada hem de Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı hizmetleri ile koordineli şekilde çalışmalarına imkân sağlandı.

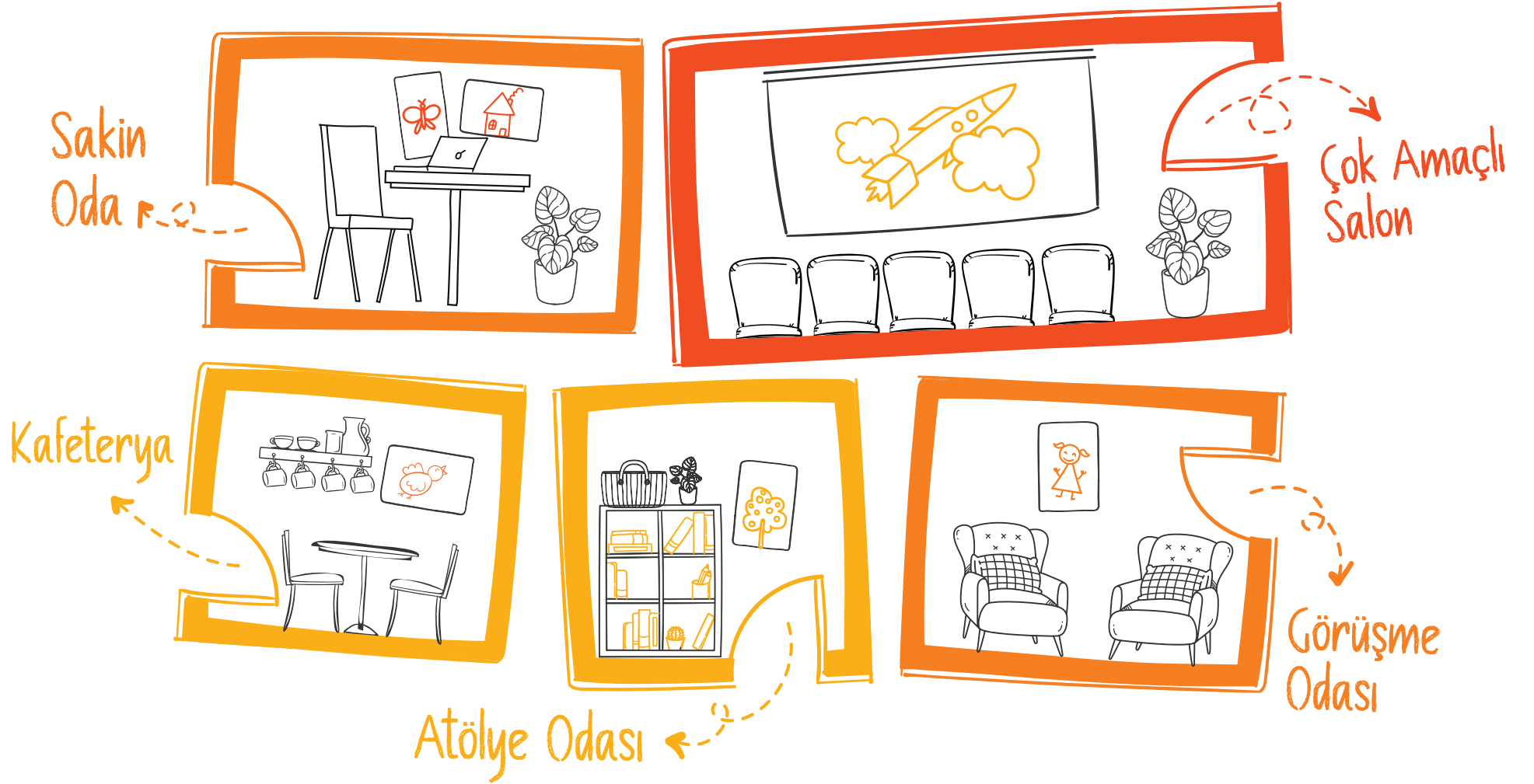
Çocuk Yaşam Merkezlerinde Esenlik Programı çerçevesinde çocuklar "Birlikte nasıl yaşamak ve öğrenmek istiyoruz?" sorusu üzerine düşünerek bir topluluk anlaşması yaptı. Bu anlaşma 10 günlük programda içermeci karar alma yöntemiyle her çocuğun çemberde sesinin duyulduğu bir şekilde yapıldı. Esenlik Programı kapsamındaki oturumların yanı sıra çocuklar, birlikte film izledi, kutu oyunları oynadı ve topluluk saatinde kararlaştırdıkları ilgi alanlarına yönelik etkinlikleri gerçekleştirdi.

Topluluk anlaşmasında aldıkları kararlarla kafeterya, sakin oda ve atölye odasında arkadaşları ile birlikte güvenli bir alanda zaman geçirebildi. Bu alanların kullanımında çizelgelerin takibini kendileri yaptı. Böylelikle yaşam merkezinde aktif rol ve sorumluluk alabildiler.

Topluluk projesiyle birlikte kendilerinin ve arkadaşlarının öğrenmelerine katkıda bulunabilecek proje ve atölyeleri talep ettiler ya da başlattılar (voleybol filesi yapımı, dikiş atölyesi, futbol turnuvası, geri dönüşüm kutuları, bileklik atölyesi vb.) ve/veya öğrenmek istedikleri alanda eğitmenlerin açtıkları atölyelere katıldılar (yoga, resim, yaratıcı yazma ve okuma vb.). Bunlara ek olarak Suna'nın Kızları topluluk katılımcıları tarafından tüm merkezlerde düzenli olarak performatif araştırma, gazetecilik, dijital okur-yazarlık atölyeleri ve hareket odaklı atölyeler yürütüldü.

2023'te Üç Konteyner Kentte Çocuk Yaşam Merkezi Açıldı

Suna ve İnan Kıraç Vakfı ile Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı arasındaki protokole binaen 6 Şubat 2023 depremlerinin hemen sonrasında Turkish Philantropy Fund'ın desteğiyle Kahramanmaraş/Pazarcık'ta, Procter&Gamble-Orkid'in desteğiyle Hatay/Antakya'da iki konteyner kentte Çocuk Yaşam Merkezleri kuruldu. UNICEF'in desteğiyle 2024 yılı başında Çocuk Yaşam Merkezleri'nin toplam sayısı 5'e çıkacak. İki yeni Çocuk Yaşam Merkezi'nin lokasyonları ASHB ile birlikte Adıyaman ve Şanlıurfa olarak belirlendi. Bu merkezlerin üretim süreci tamamlandı ve lokasyonları tespit edildi. Şanlıurfa-Harran ve Adıyaman'da açılacak olan merkezlerin altyapı çalışmaları da başlatıldı. Altyapı çalışmaları tamamlandıktan sonra, 2024 yılının başında her iki merkezin kurulması ve faaliyetlerine başlaması planlandı.

31 Aralık 2023 itibarıyla faaliyetlerine başlamış 3 Çocuk Yaşam Merkezi'ni toplam 254 çocuk (152 kız ve 102 oğlan) ayda ortalama 260 kez kullandı. Çocuk Yaşam Merkezlerinde 2023 yılında çocuklar için toplam 66 atölye düzenlendi.

UNICEF desteğiyle Çocuk Yaşam Merkezleri çevresinde yürütülmeye başlanan erişim (outreach) faaliyetleri kapsamında Kasım 2023'ten itibaren Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş ve Şanlıurfa illerinde 11-17 yaş arası çocuklar ve ebeveynlerle çeşitli güçlenme, farkındalık ve bilgilendirme seminerleri düzenlenmeye başlandı. Projenin ilk iki ayında 761 çocuk ve 148 ebeveyne erişilen bu seminerler ile sahada 5.000 çocuk ve 3.000 ebeveyne erişilmesi hedeflendi.

ÇOCUKLARIN GÖZÜNDEN ÇOCUK YAŞAM MERKEZLERİ

“

Çok sessiz bir insandım ve hiç konuşmayı sevmeyen bir insandım. Buraya geldiğimizde hep duygularımızı anlatıyoruz düşüncelerimizi... Ondan sonra konuşkan bir insan oldum ve beni değiştirdi. ”

Hülya A., 14 yaşında

“

Önceden konteyner içinde çok sıkılıyordum. Sosyal medyada dolaşıyordum. Dışarı çıkıp oturuyordum eli boş boş. Sadece bir tane arkadaşım vardı. Şu anda yirmiye yakın arkadaşım var. Ben Çocuk Yaşam Merkezi'nde mutlu, güzel ve eğlenceli hissediyorum. ”

İpek S., 14 yaşında

“

Sabah kalktığımda buraya gelmek için can atıyorum. En çok sakın odayı seviyorum. Çünkü arkadaşımınla beraber burada konuşuyoruz. Ders çalışabiliyoruz. Sakin odada tabletler var. Onlarla oyunlar oynayabiliyoruz. ”

Necdet Kaan B., 13 yaşında

“

Bir otobüse binmişim de dünyayı geziyorum gibi bir his... ”

Kız çocuk, 12 yaş, Hatay

Esenlik Programı

Esenlik Programı, Suna'nın Kızları saha uygulamaları kapsamında Topluluk programlarına giriş niteliğinde geliştirildi. 10 oturumdan oluşan Suna'nın Kızları Esenlik Programı, **12 -18 yaş kız çocuklar** başta olmak üzere tüm çocukların esenliğine katkı sunmak ve çocukların yaşamla bağlantı kurmalarını kolaylaştırmak amacıyla hazırlandı. Esenlik Programı, Çocuk Yaşam Merkezleri (Pazarcık ve Hatay-Güzelburç) ve Yaz Enstitüsü olmak üzere 2 ayrı uygulama alanında çocuklarla gerçekleştirildi. Esenlik Programı'ndan 200'ün üzerinde çocuk mezun oldu.

Programın başında birlikte yaşamaya ve öğrenmeye dair topluluk anlaşmaları yapan çocuklar, topluluk kurallarını kendileri belirledi. Esenlik Programı'nın ardından çocuklar haftalık düzenlenen topluluk saatlerinde ortak alanları aynı anda kaç kişinin kaç saat kullanabileceğinden, hangi atölyelerin devam edip etmeyeceğine kadar, merkezin işleyişine dair birçok konuda karar aldı.

Uygulama Sahası: Çocuk Yaşam Merkezleri, Yaz Enstitüsü

““

Esenliğin en sevdiğim yanı birbirimizi dinliyor olmak. Esenlikten sonra, insanlara dair farkındalığım arttı, başkalarının farklı bakış açıları olduğunu anladım. ””

Pazarcık, kız çocuk, 17 yaş

““

Esenliği sevdim, çünkü iyi öğretmenlerimiz vardı. Esenliğin en sevdiğim yanı öğretici ve eğlenceli olması. ””

Hatay, oğlan çocuk, 12 yaşında

““

Esenliğin en sevdiğim yanı etkinlikleri. Esenlikten sonra kendimi iyi ifade edebildim ve önemsendiğimi hissetmeye başladım. ””

Pazarcık, oğlan çocuk, 12 yaşında

““

Esenliğin en sevdiğim yanı çeşitli oyunlar oynamamız. Esenlikten sonra konteyner kentteki mutluluğum arttı. ””

Pazarcık, kız çocuk, 13 yaşında

Esenlik Programı Eğitici Eğitimleri

2023 yılında 3 ayrı Esenlik Programı eğitici eğitimi uygulandı. 15-17 Mart 2023 tarihlerinde 14 eğitmenin katılımıyla İstanbul'da gerçekleşen Esenlik Programı Ortaklaşma Buluşması sonrasında etkinlik ve eğitim değerlendirme formları iletildi.

11-15 Eylül 2023 tarihlerinde ise Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'ndan 17 personelin katılımıyla Esenlik Programı evrimii Eğitimi yapıldı. Bakanlık personelinin öncelikle Kahramanmaraş ve Malatya ardından da Adıyaman illerinde çalıştıkları konteyner kent alanlarında uygulama gerçekleştirmesi planlandı.

16-24 Ekim 2023 tarihlerinde düzenlenen Suna'nın Kızları saha oryantasyon toplantısında Suna'nın Kızları ocuk Yaşam Merkezlerine destek olan 30 personel ve kolaylaştırıcıya, Esenlik Programı eğitimi uygulandı.

Yaz Enstitüsü

2023 yılının haziran ve temmuz aylarında ilki düzenlenen Yaz Enstitüsü Programı 14-18 yaş aralığındaki 40 kız çocuğun katılımı ile gerçekleşti. Koç Lisesi ve Şanlıurfa Valiliği işbirliğinde düzenlenen programdaki katılımcılar Şanlıurfa'nın Giyimli Köyü'nden, yaygın eğitiminin farklı kademelerinden 20 kız çocuk ile İstanbul'da Koç Lisesi'nde eğitim hayatına devam eden 20 kız öğrenciden oluştu. Program kız çocukların güvenli öğrenme imkânlarıyla tanışmalarına, birbirlerine öğrenme yoldaşı olmalarına, karşılaştıkları sorunları bir arada çözmelerine ve güçlenmelerine destek olacak yaşam boyu kullanabilecekleri beceriler kazanmalarını amaçladı.

Esenlik Programı ve Tasarım Odaklı Düşünme üzerine yapılandırılan programın içerikleri, Suna'nın Kızları Çözüm ve Destek topluluklarında yer alan TEGV, Pera Müzesi, BoMoVu, Şehir Dedektifi, AÇEV ve Öğretmen Ağının destekleri ile geliştirilerek uygulandı.

Program, Şanlıurfa ve İstanbul şehirlerinde uygulandı. 8-15 Haziran 2023 tarihleri arasında tüm çocuklar Şanlıurfa'da kalarak bir dizi atölye çalışmasına (Esenlik Programı, Tasarım Odaklı Düşünme) katıldı; İlham Veren Buluşmalar başlığı altında kadın rol modelleriyle bir araya geldi ve Şanlıurfa'nın tarihi yerlerini birlikte keşfetti.

Enstitü'nün İstanbul ayağında ise kızlar 16-28 Temmuz günleri arasında Koç Okulu'nun yurtlarında konakladı; İstanbul'daki kültür merkezlerine ve tarihi yerlere ziyaretler gerçekleştirdi. Farklı mesleklerden ilham veren kadınlarla bir araya gelen katılımcılar, özel ihtiyaçlarına göre planlanan araba kullanmak gibi beceri öğrenme faaliyetlerine de katıldı.

Şanlıurfa ve İstanbul etaplarının ardından, Koç Üniversitesi Öğrenci Dekanlığı Kariyer Gelişim Merkezi ile birlikte uygulanan öğrenci mentörlüğü ve okula devam programı, iş hayatına geçiş programları ile Suna'nın Kızları kız çocukların gelişimini izlemeye ve desteklemeye devam ediyor. 2024 yılında 2023 mezunlarının desteğiyle tasarlanan Yaz Enstitüsü'nde Harran'dan yeni bir köyün uygulamaya dahil olması planlandı.

Yaz Enstitüsü'nü Neye Benzetirsin?

“

Bir anda kaynaştık, yağmur ve güneş gibi. Sonra da ortaya çok güzel bir şey çıktı: bir gökkuşağı. ”

“

Sanki biz bir tohumduk, oradan fidan olduk. Proje ilerledikçe çiçek açacağız. ”

“

Bir çocuğun ilk defa dondurma yemesine benziyor. ”

“

Tatlısıyla, tuzlusuyla, acısıyla, hep beraber yenen ve birlikte tatlandığımız bir masaya benziyor. ”

“

Kabuğunu kıran bir tırtıl gibi. ”

Topluluk Merkezi

Suna'nın Kızları Mahalle Odaklı Çözüm Topluluğu, ilgili aktörlerle (kamu kuruluşları, sivil toplum örgütleri, özel sektör kuruluşları, çocuklar, ebeveynler vb.) mahalle odağında bir araya gelerek, **kız çocukların gelişimsel ihtiyaçlarını bütünsel şekilde karşılayan sürdürülebilir bir topluluk merkezi modeli oluşturmak ve ölçeklendirmek için çalışıyor.**

Bu kapsamda topluluk merkezi modelinin kız çocuklar başta olmak üzere mahallede yaşayanların ihtiyaçları doğrultusunda mahallenin öz kaynaklarının ve diğer ilgili paydaşların harekete geçirildiği; mahallelinin çeşitli hizmet ve programlara erişimini kolaylaştıran, bunlara yönlendiren, koordine eden; çeşitli fiziksel mekânlara çeşitli büyüklükteki alanlara uygulanabilir bir yapı olması amaçlanıyor.

Mahalle Topluluğu'nun oluşturduğu Topluluk Merkezi modelinin bir örneğini oluşturmak üzere 2022 yılı sonunda çalışmalar başlatılmıştı. 6 Şubat depremlerinin ardından Topluluk Merkezi modeli fikri depremden etkilenen iller için Çocuk Yaşam Merkezi modeline dönüştürüldü.

2024 yılında İstanbul'da bir Topluluk Merkezi modelinin yaşama geçmesi için Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü Araştırma-Geliştirme ve Proje Daire Başkanlığı ve Öksüz, Yetim ve Gündüz Hizmetleri Daire Başkanlığı ile iletişim ve koordinasyon süreçleri devam ediyor.

Topluluk Merkezlerinin İşlevi

- Çocukların hizmetlere erişim durumunu analiz eder.
- Hizmetlerle çocuklar arasında köprü oluşturur.
- Hak arama yolları konusunda çocukları güçlendirir.
- Çocukların hizmetlerin planlanmasına dair kararlara aktif katılımını sağlar.
- Sivil toplum kuruluşları ve kamu için ortak bir erişim ve planlama alanı
- Mahallelerde çocuk hizmetleri ve kız çocuk odaklı tasarım konusunda kapasitenin güçlenmesini destekler.
- Kiosk, mobil hizmetler gibi yöntemlerle bu çalışmaların daha çok çocuğa erişmesini sağlar.
- Tüm bunlarla çocuklar için erişilebilir bir toplum temelli sosyal hizmet modeli önerir.

PROGRAMLAR

Okul Temelli Programlar

- Sosyal Duygusal Öğrenme Programı
- İstismara Karşı Standart Operasyon Prosedürü (SOP)
- Koruyucu Önleyici Destek Programı

Çocuk Güçlenme Programları

- PERGEL (Pozitif Ergen Gelişimi Müdahale) Programı
- BoMoVu - Hareketle Güçlenme Programı
- AÇEV - Hayat Dolu Buluşmalar
- P-Gendu ve Birlikte Oyunu
- Çocuk Yaşta, Erken ve Zorla Evliliklerin Önlenmesi (ÇYEZE) İçin Program ve Seminerler

Mahalle Temelli Programlar

- Performatif Araştırma

OKUL TEMELLİ PROGRAMLAR

Sosyal Duygusal Öğrenme Programı

Okul Odaklı Çözüm Topluluğu Sosyal Duygusal Öğrenme (SDÖ) çalışma grubu katılımcılarından Başka Bir Okul Mümkün Derneği (BBOM) "SDÖ Alanında Üretilen Yerel ve Uluslararası Programların Envanter Çalışması" başlıklı bir çalışma gerçekleştirdi. Bu çalışmaya ek olarak çalışma grubu, öğretmenlerin sosyal-duygusal öğrenmeleri ile ilgili farkındalık ve bilgi seviyelerini tespit etmek, önerileri almak için Türkiye'nin değişik illerinde görev yapan 15 öğretmen ile odak grup görüşmeleri gerçekleştirdi.

Bu veriler doğrultusunda Türkiye'deki öğretmenler özelindeki ihtiyaçlar düşünülerek, Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı (TEGV), Köy Okulları Değişim Ağı (KODA) ve Öğretmen Akademisi Vakfı (ÖRAV) uzmanları tarafından Sosyal Duygusal Öğrenme (SDÖ) Öğretmen Eğitim Programı oluşturuldu. Pilot uygulamalar 2022-2023 eğitim-öğretim yılı 2. dönemi sonunda iki farklı bölgede (Şanlıurfa-Eyyübiye ve Bursa-Orhaneli) 31 Mayıs-6 Haziran günleri arasında eş zamanlı olarak yapıldı.

Süreç değerlendirme formunu dolduran 20 öğretmenin tamamı (%85 tamamen, %15 oldukça) bu eğitimi diğer eğitici-öğretmenlere tavsiye edeceğini belirtti. Katılımcılara uygulanan ön test-son test sonuçları öğretmenlerin eğitim öncesi ve sonrası bilgi seviyeleri arasında büyük bir fark gösterdi.

“

Mesleğe başladığımızdaki idealist tutumumuz yeniden alevlendi. Üstümüzdeki ölü toprağını atmamıza vesile oldu, geleceğe umutla bakabilmeyi öğrendik.”

“

Özellikle okulda duyguların bilincinde olan öğrencilerle daha sağlıklı bir iletişim kuracağımızı düşünüyorum.”

“

...öğrencilerin, daha aktif, sınıf ortamlarının daha etkileşime dayalı olması ve aynı zamanda öğrencinin kendini iyi tanıyarak olumlu anlamda kendini geliştirebilmesine biz öğretmenlerin seçeceği etkinliklerle, öğretim yöntem teknikleriyle destek olabileceğimizi, yol gösterebileceğimizi fark ettik.”

OKUL TEMELLİ PROGRAMLAR

İstismara Karşı Standart Operasyon Prosedürü (SOP)

Şanlıurfa'da çocuk koruma alanında çalışan kamu temsilcilerinin okul temelli-istismara karşı SOP geliştirmesine ve SOP'un Şanlıurfa'da uygulanabilirliğini sağlamaya yönelik 19 Ocak 2023 tarihinde çalıştay gerçekleştirildi. 6 Aralık 2023 tarihinde standart operasyon prosedürünün doğrulanması için çevrimiçi bir takip toplantısı düzenlendi.

Koruyucu Önleyici Destek Programı

KORDES modüllerinin öğrencilere uygulanması için hazırlanan eğitici eğitimi ise temelini TAPV'nin uzun yıllardır öğretmenlerle yaptığı çalıştaylardan aldı. Ortaokullarda rehber öğretmenler ve fen bilimleri öğretmenleri tarafından uygulanması hedeflenen programla çocukların;

- Bedenlerini tanımaları
- Bedenlerinin kendilerine ait, özel ve değerli olduğunu fark etmeleri
- Özel alanlarını ve sınırlarını ihlal edecek davranışlar karşısında "hayır" diyebilmeleri
- Ergenlik döneminde yaşayacakları değişimlere hazırlanmaları
- Kişiyne özel konuların ve bedene dair ayrıntıların paylaşımında sınır koyabilmeleri
- Cinsiyet rollerine ilişkin sorgulayıcı bir bakış açısı kazanmaları
- Birbirlerinin değerlerine, sınırlarına saygı gösterme konusunda duyarlılık kazanmaları, bilgilenmeleri ve sorumluluk almaları
- Sınır ihlallerine ve cinsel şiddetin farklı biçimlerine (çocuk yaşta zorla evlilikler dahil) karşı kendilerini koruyabilmeleri
- Doğru bilgi kaynaklarına yönelmeleri konusunda desteklenmeleri hedeflendi.

Bu kapsamda, Suna'nın Kızları ve TAP Vakfı işbirliğinde Haziran 2023 ve Aralık 2023'te iki ayrı eğitici eğitimi ile toplam **56 ilköğretim öğretmeni ve rehberlik-psikolojik danışmana ulaşıldı.**

ÇOCUK GÜÇLENDİRME PROGRAMLARI

UNICEF işbirliğiyle hayata geçirilen **“Depremden Etkilenen Bölgelerde Çocukların Gelişim İhtiyaçlarının Karşılanması İçin Güvenli Alanların Oluşturulması, Psikososyal Destek ve Çocuk Koruma Hizmetlerinin Sağlanması ve Kız Çocukların Güvenli Alanlara Erişimi ile İyi Olma Hallerinin Desteklenmesi”** projesi kapsamında Suna'nın Kızları saha ekipleri tarafından 12-15 ve 15-18 yaş kız çocuklar için 6 oturumdan oluşan güçlenme programları, 12-15 ve 15-18 yaş oğlan çocuklar için 4 oturumdan oluşan farkındalık programı ve kız çocuklar, anne ve babalara yönelik bilgilendirme seminerleri yürütüldü.

Seminerlerde, başta eğitim hakkı olmak üzere çocuk hakları, hak arama mekanizmaları, çocuk yaşta erken evlilik kavramı ve çocuk yaşta erken evliliklerin önlenmesi için başvuru mekanizmaları konuları ele alındı. Bu çalışmalar Çocuk Yaşam Merkezlerinin bulunduğu ilçelerde okullar ve sivil toplum kuruluşları işbirliği ile yürütüldü.

Suna'nın Kızları kolaylaştırıcı ekibi tarafından uygulanan programlar öncesinde 16-26 Ekim 2023 tarihleri arasında Suna'nın Kızları saha ekipleri ve kolaylaştırıcılarının katılımıyla düzenlenen eğitimde ekipler, Çocuk Hakları ve Çocuk Güvenliği, Şiddetsiz İletişim, Esenlik Programı ve Çocuk Yaşta Erken ve Zorla Evliliklerin Önlenmesi konularında desteklenmiş ve saha çalışmaları öncesinde içerikleri deneyimleme alanı buldu.

Pergel (Pozitif Ergen Gelişimi Müdahale) Programı

Çocukların karar alma süreçlerine daha etkin katılımı için 2022-23 döneminde Kız Çocuk Odaklı Tasarım Çalışma Grubu dahilinde uygulanan PERGEL, erken ergenlikte sosyo-duygusal gelişimi desteklemeyi hedefleyen bir müdahale programıdır. Erken ergenlerin, duygu ve davranışlarını düzenlemek, sorumluluk duygusu ile kararlar vermek, olumlu ilişkiler kurmak, zorlayıcı durumlarla etkin biçimde başa çıkabilmek ve geleceğe dair olumlu hedeflere yönelmek amacıyla beceriler kazandırmayı amaçlayan program 14 oturumdan oluştu. PERGEL'in temelleri, 2012-2015 yılları arasında TÜBİTAK tarafından fonlanan ve Koç Üniversitesi Psikoloji Bölümü öğretim üyeleri, lisans ve yüksek lisans öğrencileri tarafından gerçekleştirilen bir bilimsel araştırma ile atıldı.

ÇOCUK GÜÇLENDİRME PROGRAMLARI

Program, Suna'nın Kızları çatısı altında 2023 yılında;

- İlkbahar döneminde üç farklı İBB Mahalle Evi'nde PERGEL ekibi tarafından uygulandı.
- Ebeveynler ve erken ergenlerin bir arada katıldığı, sorun çözmeye yönelik olan PERGEL-E programı geliştirildi, pilot uygulamaları başladı.
- PERGEL programı revize edilerek PERGEL 2.0 geliştirildi.
- 6 Şubat depremlerinin ardından Ergenler İçin Psikososyal Destek Programı'nın oluşturulması amacıyla PERGEL Program içeriği travmaya duyarlı biçimde revize edilerek PERGEL-T geliştirildi.
- PERGEL-T'nin ilk eğitici eğitimi Aile ve Sosyal Hizmetler çalışanları ile 9-11 Kasım 2023'te Antalya'da gerçekleşti. Malatya, Adıyaman, Hatay ve Kahramanmaraş illerinden gelen toplam 22 ASHB çalışanı PERGEL-T eğitici eğitimine katıldı. 4 gün süren eğitici eğitimi sonunda ASHB çalışanları ekibi PERGEL-T eğitici olmaya hak kazandı. Ocak 2024 itibarıyla Adıyaman'da 4 grup, Hatay'da 2 grup ve Kahramanmaraş'ta 2 grup açılarak çocuklarla uygulamaların başlaması planlandı.

PERGEL-T, deprem, sel, doğal felaket gibi travma geçirmiş olan erken ergenlere yaşla baş etmek, duygu ve davranışlarını düzenlemek, sorumluluk duygusu ile kararlar vermek, olumlu ilişkiler kurmak, zorlayıcı durumlarla etkin biçimde başa çıkabilmek ve geleceğe dair olumlu hedeflere yönelmek amacıyla beceriler kazandırmayı amaçlar. PERGEL-T, erken ergenlerin olumlu gelişimlerini destekleyici ve ortaya çıkabilecek sorunları önleyici bir programdır.

ÇOCUK GÜÇLENDİRME PROGRAMLARI

BoMoVu - Hareketle Güçlenme Programı

2022-23 döneminde Kız Çocuk Çözüm Topluluğu çalışmaları kapsamında geliştirilen Hareketle Güçlenme Programı'nın amacı; hareket ve oyun temelli egzersizleri güçlenme perspektifiyle kullanabilmeleri için sivil toplum örgütlerinde kız çocuklarla çalışan kolaylaştırıcıları desteklemektir. Hareketle Güçlenme Programı, Sosyal Güçlendirme İçin Spor ve Beden Hareketi Derneği (BoMoVu) tarafından 15-18 yaş grubundaki kız çocuklara yönelik olarak geliştirildi.

Sağlık, sınırlar, şiddet ve ayrımcılık konularını içeren program, hareket ve oyun temelli altışar oturumluk üç modülden oluşturuldu.

Programın pilot eğitici eğitimi, 9-10-11 ve 15-16 Haziran günlerinde kız çocuklarla çalışan sivil çalışanlarla gerçekleşti. Modüllerin pilot uygulamaları BoMoVU ekibi ve eğiticileri tarafından Suna'nın Kızları Yaz Enstitüsü ve Çocuk Yaşam Merkezi'nde yapıldı.

ÇOCUK GÜÇLENDİRME PROGRAMLARI

AÇEV Hayat Dolu Buluşmalar

Hayat Dolu Buluşmalar Programı'nın amacı, 14-18 yaş arası örgün eğitim dışındaki kız çocukların, haklarını öğrenmenin yanı sıra öz yeterlilik, dayanışma ve örgütlenme, ileri okuryazarlık gibi alanlarda beceriler geliştirmeleridir. Programda, kız çocukların ileri okuryazarlık becerileri başta olmak üzere ev içi ve ev dışı hayatlarına etki edecek zihinsel/sosyal becerileri geliştirmesi ve toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda farkındalıklarının artmasıyla birlikte kız çocukların eğitimlerine kaldıkları yerden devam etmeleri hedeflendi.

Anne Çocuk Eğitim Vakfı (AÇEV) tarafından geliştirilen 14 oturumluk Hayat Dolu Buluşmalar Programı'nda aktif, katılımcı ve paylaşıma dayalı bir ortam yaratılarak kız çocuklarla birlikte eşitlikçi bir öğrenme deneyimlendi.

Hayat Dolu Buluşmalar programının eğitici eğitimi, 25 Eylül-3 Ekim 2023 tarihlerinde Şanlıurfa'da 7 katılımcı ile gerçekleşti. Ekim-Aralık 2023 döneminde program, Eyyübiye ilçesinde Hayat-i Harrani Mahallesi Kadın Destek Merkezi'nde 2 grup, Topdağı Kadın Destek Merkezi ve Giyimli Köyü'nde birer grup olmak üzere toplam 4 grupta uygulanmaya başlandı.

ÇOCUK GÜÇLENDİRME PROGRAMLARI

P-GENDU Ve Birlikte Oyunu

P-Gendu, Bağ Etkileşimli **Öğrenme Derneği** tarafından **eşitliğe duyarlı öğrenme ortamlarının oluşturulması, tüm çocukların farklılıklarından bağımsız olarak kendilerini okula ait hissetmeleri, okullardaki akran zorbalığı ve kalıp yargıların aşılmasını amaçlayan bir eğitim programı olarak oluşturuldu.** Eğitim içeriklerinde, derslikler, spor salonları, sosyo-kültürel etkinliklerin toplumsal cinsiyete duyarlı hale getirilmesi konusunda bakış açısı kazandırılması hedeflendi.

P-Gendu atölyesi içeriğinde Birlikte Oyunu'nun yönergesini de içeren bir kılavuz bulunmaktadır. Kazanma ve kaybetmenin olmadığı Birlikte Oyunu'nun amacı, çocukların kendini, birbirlerini tanımaları ve dayanışma içinde birlikte hareket edebilmesi olarak saptandı.

Bağ Etkileşimli Öğrenme Derneği tarafından geliştirilen bu içerik kılavuzu, Haziran 2023'te Kahramanmaraş/Pazarcık'ta Suna'nın Kızları Çocuk Yaşam Merkezi'nde, 12-14 yaş arasındaki 15 kız çocuğun katılımıyla yürütülen 2 pilot atölye sonrası izleme değerlendirme notları dikkate alınarak hazırlandı.

Çocuk Yaşta, Erken ve Zorla Evliliklerin Önlenmesi (ÇYEZE) için Program ve Seminerler

UNICEF ile Çocuk Yaşam Merkezlerinde uygulanan seminer ve programlarla, **kız çocuklar için güvenli alanlar olarak merkezlerin tanıtımı, çocukların güçlenmesi ve çocuk yaşta, erken ve zorla evliliklerin önlenmesi için farkındalık oluşturmak hedeflendi.** Bu doğrultuda, kendini ve çevreyi tanıma, büyüme ve sağlıklı gelişim, geleceğini planlama gibi konuları içeren 6 oturumluk Kız Çocuklar İçin Güçlenme Seminerlerine Kahramanmaraş/Pazarcık'tan 248, Hatay/Güzelburç'tan 23, Adıyaman'dan 25, Şanlıurfa/Harran'dan 280, toplam 576 kız çocuk katıldı. Çocuk yaşta evliliklerin önlenmesine yönelik tek oturumluk Kız Çocuklar İçin Bilgilendirme Seminerleri'ne Kahramanmaraş/Pazarcık'tan 12, Hatay/Güzelburç'tan 3, toplam 15 kız çocuk katıldı.

Eşitlik, büyüme ve sağlıklı gelişim, geleceğini planlama gibi konuları içeren 4 oturumluk Erkek Çocuklar İçin Farkındalık Seminerleri'ne ise Kahramanmaraş/Pazarcık'tan 154, Hatay/Güzelburç'tan 9, Adıyaman'dan 7, toplam 170 oğlan çocuk katıldı. Etkili iletişim, cinsel sağlık ve üreme sağlığı, kadına yönelik şiddet ve çocuk yaşta evliliklerle mücadele gibi konuları içeren 6 oturumluk Anneler İçin Güçlenme ve Farkındalık Seminerleri'ne Kahramanmaraş/Pazarcık'tan 21, Hatay/Güzelburç'tan 5, Hatay/Antakya'dan 17, toplam 43 kadın katıldı.

Çocuk yaşta evliliklerin önlenmesine yönelik tek oturumluk Anneler İçin Bilgilendirme Seminerleri'ne Kahramanmaraş/Pazarcık'tan 7, Hatay/Güzelburç'tan 43, Adıyaman'dan 18, Hatay/Antakya'dan 25, toplam 93 kadın katıldı. Çocuk yaşta evliliklerin önlenmesine yönelik tek oturumluk Babalar İçin Bilgilendirme Seminerleri'ne ise Şanlıurfa/Harran'dan toplam 12 erkek katıldı.

MAHALLE TEMELLİ PROGRAMLAR

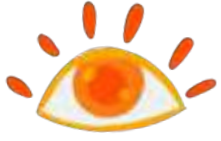
Çocukları Destekleyen Mahalleler Projesi kapsamında tasarlanan program, mahalle paydaşlarının bir arada saha araştırması sonuçlarından da yararlanarak mahallelerin çocuk odağında ortak sorunlarını tespit etmesi ve kolektif etki yaklaşımıyla bu sorunların çözümleri için projeler geliştirilmeleri amacıyla hazırlandı.

Ortaklaşma, sorunlarda derinleşme ve kök sebep analizi, fikir üretimi için birlikte güçlenme, kız çocuk odaklı tasarım ve fikir üretimi aşamalarından oluşan programın 2024 yılında mahallelerden kamu kurumu temsilcileri ve sivil paydaşların katılımıyla yaşama geçirilmesi planlandı.

2024 yılında, bu programın paralelinde çocuklar için hizmet ve içerik üreten tüm kamu paydaşları için Kız Çocuk Odaklı Tasarım buluşmaları düzenlenmesi hedefleniyor.

MAHALLE TEMELLİ PROGRAMLAR

Performatif Araştırma

Kız çocuk odaklı tasarım yaklaşımının ana akımlaşması için Kız Çocuk Odaklı Çözüm Topluluğu çatısı altında Şehir Dedektifi inisiyatifi tarafından atölye-araştırma yöntemi geliştirildi. Atölye, kız çocukların bir araştırmacı/ eşlikçi ve kolaylaştırıcı eşliğinde yaşadıkları mahalleyi/semti kendi özgün ihtiyaçları ve iyi olma halleri ekseninde değerlendirdikleri dört atölye modülünden oluştu. Geliştirilen atölye modülleri sahada uygulanmak üzere pilot çalışmaların ardından dijital bir rehber haline getirildi.

BİLGİ ÜRETİMİ

Alanın gereksinim duyduğu verileri ortaya koymak için yenilikçi araştırma yöntemleri, araştırmalar ve raporlar oluşturulmasını öncelikli çalışma stratejisi olarak belirleyen Suna'nın Kızları, 2022'de başlattığı uygulamaları güçlendirecek etki analizi ve izleme-değerlendirme çalışmalarına 2023 yılında da devam etti.

2022 yılında Suna'nın Kızları Çözüm ve Destek Topluluklarının oluşturduğu modellerin orta ve uzun vadede etkisini ölçmeye yönelik Koç Üniversitesi Sosyal Etki Forumu danışmanlığında topluluklar bazında değişim teorileri oluşturuldu. Değişim teorileri ışığında her model için göstergeler belirlendi ve göstergelere dair gerekli verilerin toplanması için veri toplama araçları, sıklığı ve kimden veri toplanacağı bilgilerini içeren izleme değerlendirme çerçeveleri oluşturuldu. Ek olarak, kolektif etki yolculuğunun ilk yılını değerlendirmek amacıyla yine Koç Üniversitesi Sosyal Etki Forumu danışmanlığında süreç değerlendirme çalışmaları yapıldı. Katılımcılar kolektif etki yolculuğu şu 6 alt başlık altında izlendi: İşleyiş, katılım, şeffaflık, networking, çalışma kültürü, bireysel ve kurumsal değişim.

2023 yılında Suna'nın Kızları'nın en aktif uygulama sahası olan Çocuk Yaşam Merkezlerinde de durum tespiti, izleme değerlendirme ve ileride Çocuk Yaşam Merkezlerinin çocuklar üzerindeki etkisini ölçmeye yönelik veri sağlamak amacıyla ilk kayıt esnasında olmak üzere düzenli aralıklarla tarama anketleri uygulandı ve nitel veri toplamak için düzenli görüşmeler yapıldı.

Çocuk Yaşam Merkezleri dışında Suna'nın Kızları'nın 2023 yılında ikinci uygulama sahası olan Yaz Enstitüsü'nde de benzer bir şekilde nitel ve nicel metotlar kullanılarak izleme değerlendirme çalışmaları gerçekleştirildi.

Tüm uygulama sahalarında uygulanan spesifik programlara yönelik izleme değerlendirme çalışmaları yapıldı ve raporlandı.

Koç Üniversitesi Bağımsız Etki Değerlendirme Laboratuvarı danışmanlığında programların ve modellerin çocukların üzerindeki etkisini uzun vadede ölçmeye ve topluluklarla birlikte ortak ölçümleme çerçevesi oluşturmaya yönelik araçlar geliştirmenin yanı sıra, Suna'nın Kızları İzleme Değerlendirme Çerçevesi oluşturuldu.

DEPREM BÖLGESİNDEKİ GEÇİCİ BARINMA ALANLARINA KIZ ÇOCUK ODAKLI BAKIŞ:

Mekânsal Koşullara ve Çocuk Hizmetlerine Dair Değerlendirme

9-12 Mart 2023 tarihleri arasında, EMpower desteği ile Suna'nın Kızları ekibi ve danışmanlarından oluşan bir grup 6 Şubat 2023'te gerçekleşen depremlerden en fazla etkilenen iller arasında olan Hatay, Kahramanmaraş, Adıyaman ve Gaziantep'e saha ziyareti gerçekleştirdi. Saha ziyaretinin amacı deprem bölgelerindeki barınma alanlarını çocukların, özellikle kız çocukların iyi olma halleri açısından inceleyerek kız çocuk odaklı tasarım yaklaşımı ile kız çocukların durumuna yönelik tespitler yapmak ve özgün ihtiyaçları görünür kılmaktı.

“

8. sınıf için çalışma var ama
7. sınıf için hiçbir şey yok.”

“

Ortak bir alan olsa orada ne yapmak isterdiniz? sorusuna çocukların verdikleri yanıtlarda en yoğunlukla ifade ettikleri temel ihtiyaç, bedensel hareketliliği sağlayacak oyunlar için alan.”

4 Nisan 2023'te yayımlanan rapora ulaşmak için QR kodu okutun.

Konteyner Kentlerde Çocukların Yaşam Alanlarına Kız Çocuk Odaklı Bakış

Depremi ardından yapılan geçici barınma merkezleri ziyaretinde küçük yaşta çocuklara yönelik daha fazla hizmetin bulunduğu fakat ergenlik çağındaki çocukların gelişimsel ihtiyaçlarına yönelik hizmetlerin azlığı saptandı.

6-9 Haziran 2023 tarihleri arasında Maraş/Pazarcık Hastane Konteyner Kent ve Hatay/Antakya Umut Kent'te kurulan iki ayrı Çocuk Yaşam Merkezi ziyaret edildi. Bu kez Çocuk Yaşam Merkezlerindeki çocuklarla temas kurularak onların ihtiyaç ve beklentileri saptandı.

“

Ev gibi değil, ama çadır gibi de değil. ”
**15 yaşında kız çocuk,
Antakya**

“

*İş yaparak geçiyor benim günüm.
Bitmiyor çünkü iş hocam, annem sağolsun! ”*
**13 yaşında kız çocuk,
Pazarcık**

EMpower destekleriyle
Ağustos 2023'te yayımladığımız raporun
tamamı için QR kodu okutun.

6 ŞUBAT KAHRAMANMARAŞ DEPREMLERİ:

Köylerde Durum Ne?

Çocukların öğrenmeye kesintisiz olarak devam etmesi için çalışan Suna'nın Kızları topluluğunun depremlerin ardından afet bölgesinde mevcut duruma dair bilgi üretme çalışmaları kapsamında, 5-7 Nisan günlerinde **Suna'nın Kızları desteğiyle Köy Okulları Değişim Ağı (KODA) ekibinden 4'er kişilik gruplar halinde Adıyaman, Gaziantep, Hatay ve Kahramanmaraş'a saha ziyaretleri yapıldı.**

Ziyaretler sonucunda elde edilen tespitleri içeren raporun tamamı için QR kodu okutun.

Saha Araştırmaları

Kız çocuklara ve tüm çocuklara yönelik hizmet eksikliklerini ve müdahale edilmesi gereken alanları ortaya çıkarmak için Suna'nın Kızları girdiği her uygulama sahasında faaliyetlere başlamadan önce durum tespit analizleri gerçekleştirmeyi hedefledi. Bu doğrultuda, Koç Üniversitesi Bağımsız Etki Değerlendirme Laboratuvarı ile 5 nihai çocuk kazanımı etrafında mümkün olduğunca uluslararası ölçekleri referans alan bir anket oluşturdu.

Bu anketle hem her uygulama sahasında durum tespit analizine yönelik nicel veri sağlaması hem de saha uygulamaları gerçekleştirildikten belirli bir süre sonra tekrarlanarak sahadaki değerşimin takip edilmesi amaçlandı.

şanlıurfa'da Çocukları Destekleyen Mahalleler Projesi kapsamında mahallelerdeki çocukların gelişim ve mahallelerdeki hizmetlere erişimlerdeki durumunu tespit etmeye yönelik mahalle temsili hane halkı anketi tamamlandı. **Saha araştırması kapsamında anne ve 12-18 yaş arası çocuklarla toplam 12.348 anket gerçekleştirildi ve 0-18 yaş arasındaki 1.001 çocuğa dair veri toplandı. Toplam 113 ayrı değerşkene dair toplanan veriler cinsiyet, yaş, göçmenlik durumu, engellilik durumu, anne evlenme yaşı, anne ve baba eğitim durumu ve mahalle kırılımında incelendi.** İzleme değerlendirme ve etki değerlendirme çalışmalarına ek olarak, araştırma sonuçları mahalle odaklı toplulukların çalışmalarına yön vermek amaçlı kullanılacak.

İLETİŞİM VE SAVUNU

Çocuk Algısı Çalışmaları

Çocuk Odaklı İletişim Rehberi

Kız Çocuk Odaklı Tasarım Konferansı

Konuşan Fotoğraf Sergisi

Dijital Rehber

Çocuk Algısı Çalışmaları

Suna'nın Kızları Çözüm ve Destek Toplulukları 2022 yılında ilk kez bir araya geldiğinde, odak alanlarındaki sorunları tanımlayıp, bu sorunların muhtemel kök sebeplerini 6 temel faktör çerçevesinde analiz etti:

1. Politikalar. 2. Pratikler. 3. Kaynak akışları. 4. İlişkiler ve bağlantılar. 5. Güç dinamikleri. 6. Zihinsel süreçler.

Sistemsel değişim gerektiren ve dönüşmesi en zor olan 5. ve 6. maddelere ait analizlerde istisnasız her toplulukta ortaya çıkan ve ortaklaşılan kök sebep "yetişkinlerin çocuk algısı" oldu.

Bu analizin sonucunda 2023 yılında alanda çalışan uzmanlarla yuvarlak masa toplantıları gerçekleştirildi ve Çocuk Algısı Çerçeve Notu hazırlandı.

Bu çerçeve doğrultusunda 2024 yılında, kampanya ve savunuculuk faaliyetleri gerçekleştirilmesi ve yetişkinlerin kendi çocuk algılarını fark etmeleri hedeflendi.

Çocuk Odaklı İletişim Rehberi

Çocuk Odaklı İletişim Rehberi, pazarlama, kurumsal iletişim, marka ve sosyal medya iletişiminin yanı sıra etkinlik yönetimi alanında görev yapan ekipler ve bu ekiplerin çalıştığı ajans temsilcileri için hazırlandı.

Suna'nın Kızları, Çocuk Odaklı İletişim yaklaşımıyla;

- Çocuk haklarını iletişim çalışmalarına taşımayı
- Çocuklara yönelik kalıp yargıları kitlelere ulaşan iletişimde kırmayı
- Haklara saygılı yaklaşımı iletişim çalışmalarının her alanına yaymayı
- Kolektif etki yaklaşımıyla sivil toplum, kamu ve özel sektöre ilham olmayı
- Toplumsal dönüşüme ve çocukların güçlenmesine katkı sağlamayı hedefledi.

Çocuk Odaklı İletişim Rehberinin
tamamı için QR kodu okutabilirsiniz.

Cumhuriyetimizin 100. Yılında Kız Çocukların Hayalleri

66

Kız çocuklara örnek bir kadın olmak. 99

66

Veteriner ya da futbolcu olmak. 99

66

Eğlenceli, huzurlu ve sağlıklı bir hayat. 99

66

Eninde sonunda mutlu olmak. 99

66

Dünyayı gezmek. 99

66

Kız çocuklar ve kadınların bütün haklara sahip olabilmeleri ve herkesle eşit olmaları. 99

Kız Çocuk Danışma Ekibi'nin verdiği cevapları içeren 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı videosunu seyretmek için QR kodu okutun.

Kız Çocuk Odaklı Tasarım Konferansı

3 Kasım 2023 tarihinde, Barbaros Point Otel'de sivil toplum kuruluşları, özel sektör, akademi ve iletişim temsilcileriyle Kız Çocuk Odaklı Tasarım Konferansı düzenlendi. EMpower'ın destekleriyle gerçekleşen etkinliğin birinci bölümünde, bir kavram olarak kız çocuk odaklı tasarımın önemi ve iyi örnekleri ele alındı. Etkinliğin ikinci bölümünde ise 116 katılımcı, profesyonel ve/veya ilgi alanlarına göre düzenlenen derinleşme çalıştaylarına katıldı.

Konuşan Fotoğraf Sergisi

Türkiye'nin çeşitli illerinden 8 ila 20 yaş arası 50 kız çocuk ve genç kadının günlük yaşam deneyimlerinin aktarıldığı Konuşan Fotoğraf Sergisi, kız çocuk olmanın ne anlama geldiğini onların gözlerinden anlamamıza, hayata nasıl baktıklarını keşfetmemize ve yaşadıkları deneyimlere yaklaşmamıza aracı olarak kız çocukların hayatlarına bir pencere açtı, seslerini duymamıza imkân sağladı.

Konuşan Fotoğraf Sergisi hazırlıkları ekim ayında sahada çocuklarla çalışan Suna'nın Kızları paydaşlarına yönelik destekleyici atölyelerle başladı. İlk olarak Konuşan Fotoğraf (photovoice) yöntemi üzerine düzenlenen atölyelerin yürütücülüğünü InCommon ekibinden Melis Cin ve Nilay Yılmaz yaptı. Bu atölyelerin hemen ardından yine aynı katılımcılarla Gökçe Uysal tarafından **"Temel Fotoğrafçılık" atölyesi gerçekleşti.** Serginin çocuklarla olan saha uygulaması ise bu atölyeleri tamamlamış olan Suna'nın Kızları paydaşlarının kolaylaştırıcılığında yürütüldü.

Konuşan Fotoğraf Sergisi ilk olarak Kız Çocuk Odaklı Tasarım Konferansı'nda sergilendi. Hemen takip eden kasım ayında, Pera Müzesi içerisindeki Pera Cafe'de ziyaretçilere açıldı. Konuşan Fotoğraf Sergisi albümünün Ocak 2024'te yayımlanması planlandı.

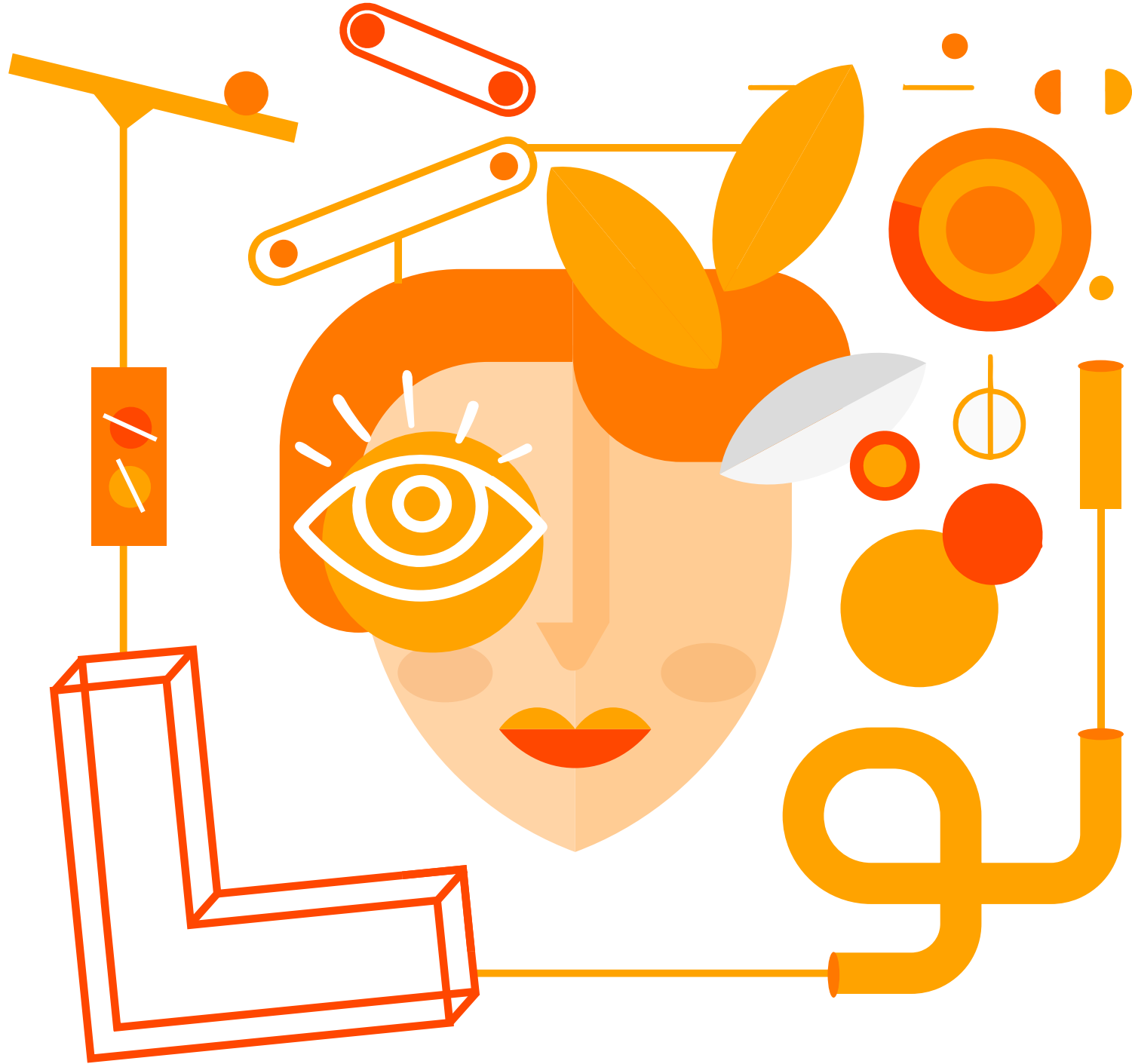
Konuşan Fotoğraf sergisinin
tamamı için QR kodu
okutabilirsiniz.

Dijital Rehber

Kız çocuk odaklı tasarım yaklaşımının yaygınlaştırılması amacıyla bir Dijital Rehber hazırlandı. Mekân, Program ve Yönetişim başlıklarında çocuklarla ve çocuklar için proje üretecek herkese yönelik olan bu rehber, kız çocuk odaklı tasarımın bileşenleri çerçevesinde yol gösterici bilgiler, kaynaklar ve proje adımlarında dikkat edilmesi gereken önerileri içerdi. Dijital Rehber'in 2024'te yayına alınması hedeflendi.

KAPASİTE & FON GELİŞTİRME

Fon Yaratma ve Kurumsal İlişkiler

- Suna'nın Kızları, özel sektördeki bağlantılarıyla depremin ilk günlerinde 6 topluluk paydaşına 100.000 \$'dan fazla fon aktarılmasına aracı oldu.
- UNICEF'ten 3 yeni Çocuk Yaşam Merkezi'nin kurulması ve toplam 5 Çocuk Yaşam Merkezi'nin 5 aylık giderlerinin karşılanması için 23 Milyon TL tutarında destek alındı.
- Turkish Philanthropy Funds, Kahramanmaraş/Pazarcık'taki Suna'nın Kızları Çocuk Yaşam Merkezi'nin inşası ve altı aylık program uygulamaları için 161.000 \$ katkıda bulundu.
- Procter & Gamble'ın markası Orkid, Hatay Antakya Çocuk Merkezi'nin inşaat maliyeti için 59.500 \$ nakit katkıda bulundu. PG/Orkid ayrıca beş Çocuk Yaşam Merkezi için tam bir yıllık hijyen/menstürel ped tedariki bağışında bulundu.
- Turkish Philanthropy Funds desteğiyle, Çocuk Yaşam Merkezleri için bireysel ve kurumsal olarak toplam 69.862 \$ bağış sağlandı.
- Arçelik 4 Çocuk Yaşam Merkezi'nin beyaz eşya, klima ve küçük ev aletleri ihtiyaçlarını aynı bağış olarak karşıladı.

- Hepsiburada.com, Lenovo, Tech to the Rescue ve Alpha Age gibi kurumsal sponsorlar, eğlence ve teknoloji sistemleriyle (dizüstü bilgisayarlar, tabletler, projektörler) 9.600 \$ değerinde aynı bağış sağladı.
- Sixt Rent-A-Car Şirketi, deprem bölgesinde altı ay süreyle sembolik bir ücret karşılığı araç tahsis etti.
- Hilton Vakfı, "Travel with Purpose" girişimi kapsamında 1.000 \$ bağışta bulundu.
- Suna'nın Kızları, STK'lara ve yeni girişimlere pro-bono veya düşük-bono teknoloji desteği sağlayan Polonya merkezli teknoloji girişimi Tech To The Rescue'nun partneri olarak kabul edildi.
- EMpower, deprem bölgesinde araştırma yapılması için 15.000 \$ Acil Durum Fonu sağladı. EMpower tarafından Suna'nın Kızları'nın deprem bölgesindeki faaliyetlerinin ve kız çocuk odaklı tasarım projelerinin desteklenmesi için 125.000 \$ daha onaylandı.
- Depremin ardından Kurumsal İlişkiler ve Kaynak Geliştirme bölümü olarak 98 kurum, büyükelçilik ve konsolosluga ulaşıldı. 47 kuruluşa çevrimiçi ve yüz yüze sunumlar yapıldı.
- Şanlıurfa'daki araştırma projesi için Türkiye'nin büyük market zincirlerinden A101 tarafından 150.000 TL tutarında hediye kartı bağışlandı. QNB Finans Bankası, Çocuk Yaşam Merkezlerinde teknik destek ve oyunlar için 100.000 TL bağışta bulundu.
- Şirketlerin çalışanları ve etkinlikleri için sertifika hediye edebilme imkanı oluşturuldu.
- Suna'nın Kızları'na 2023 yılında gerçekleştirilen aynı ve nakdi bağış toplamı 30.285.821 TL olarak gerçekleşti.

www.sunaninkizlari.org • info@sunaninkizlari.org

sunaninkizlari

sunaninkizlari

sunaninkizlari

Suna'nın Kızları

SUNA VE İNAN
KIRAÇ VAKFI